

Årsberättelse 2018

Så började det...

Erikshjälpen grundades av ett barn för att hjälpa andra barn.

Erik Nilsson föddes år 1929 i Ruda i Småland. Som blödarsjuk tillbringade han redan som ung mycket tid på sjukhus. Men istället för att tycka synd om sig själv började han sända hälsningar och presenter för att uppmuntra andra sjuka barn.

Namn och adresser fick Erik genom att lyssna på radioprogrammet Barnens brevlåda med Sven Jerring. Grundad i sin tro på Gud ville Erik göra gott för andra och redan 1946, då Erik var 17 år, var hans hjälparbete etablerat.

Några år senare tog verksamheten fart, då Erik intervjuades i radio av just Sven Jerring. Gåvor började strömma in när människor från hela landet hörde talas om Eriks arbete.

Erik, som kallades Farbror Erik, dog 1966 och blev bara 37 år gammal. Men arbetet han startade lever vidare och i dag får tusentals barn och familjer som lever i utsatthet runt om i världen möjlighet till utbildning och försörjning och kan själva vara med och forma sin framtid. Detta tack vare Eriks mod att göra verklighet av sina drömmar.

FOTO: ARKIV ERIKSHJÄLPEN

INNEHÅLL

Några ord i början.....	3
Vision, uppdrag och värdegrund	4
Internationella insatser.....	5
Detta hände 2018.....	6
Opinion.....	8
Företagspartners.....	9
Utbildning.....	10
Hälsa	12
Trygghet och skydd	14
Humanitär hjälp	16
Barn i Sverige.....	18
Insamling och kommunikation	20
Second Hand.....	22
Mål och resultat	24
ÅRSREDOVISNING 2018	29
Förvaltningsberättelse.....	29
Ekonomisk redovisning	33
Resultaträkning.....	33
Balansräkning.....	34
Kassaflödesanalys	35
Noter	36
Revisionsberättelse.....	45

Redaktion: Monica Samuelsson, Sofia Denzler, Patricia Franzén, Tomas Jönsson

Grafisk design: Anna Wikstahl

Tryck: V-TAB Vimmerby. Årsberättelsen trycks på miljövänligt papper.

Svensk upplaga: 1 200

Omslagsfoto: Sofia Denzler

Du hittar årsberättelsen på såväl svenska som engelska i pdf-format på erikshjalpen.se/arsredovisning

NÅGRA ORD I BÖRJAN

Med trotsigt mod i kärlekens tjänst

Många organisationer bär sin historia i sitt namn. Det gäller i synnerhet Erikshjälpen som grundades av ett barn med mål och mening att hjälpa andra barn. Erik föddes i ett fattigt småländskt skomakarhem och det visade sig snart att han hade en obotlig och svår variant av blödarsjuka. Så svår att barnavårdsmyndigheterna ville placera honom på ålderdomshem. Livet tycktes över innan det ens börjat.

Men i Eriks mörker fanns en stark strimma ljus, ett trotsigt och modigt hopp som han gav vidare till andra barn. Via märkliga vägar blev han vän med dåtidens superkändis, radioreportern Sven Jerring, som såg något speciellt i den unge sjuke smålänningen. Inga inövade slogans eller aggressiva marknadsföringsknep, bara en äkta nöd för de alla minsta som hamnat på livets skuggsida.

Inför sitt populära nyårsprogram i radion tog Jerring tåget till Kalmar, intervjuade Erik och där efter blev inget sig likt. Paket och pengagåvor kom med extra postleveranser till det lilla skomakartorpet, de packades om och skickades vidare till sjuka barn.

Än i dag bär vi Erik i vårt namn, kanske stoltare än någonsin. Också mer aktuellt än någonsin. Vi lever med enorma utmaningar, där hopplöshet och förtvivlan breder ut sig och där unga människor ser med oro på framtiden. En värld med klimatkatastrofer, flyktingströmmar och vapenskrammel. På närmare håll finns en växande psykisk ohälsa, främlingsfientlighet och segregation. Mörkret hoppar sig.

Men vi tror på ljuset, hoppet, det trotsiga och modiga. Kunde Erik, kan vi! Det är aldrig kört.

Tillsammans med gåvogivare och medarbetare har vi ett händelserikt år bakom oss där inte minst hållbarhet och uthållighet har växt sig starkare in i verksamheten. Hela idén med vår second hand-rörelse är ett fördjupat ansvar för vår miljö, återbruk av varor för en sund konsumtion. På samma sätt tänker vi kring vårt barnrätts- och biståndsarbete. Vi tror på hållbarhet och långsiktighet, på starka barn, familjer och samhällen.

Därmed har vi satt fokus för Erikshjälpen och våra medarbetare. Vi arbetar för hopp och hållbarhet, i Eriks anda vill vi reflektera ljuset ut över världen och in i de vrår där barn behöver oss.

Med stor ödmjukhet vill vi tacka er alla, gåvogivare, medarbetare, vänner! Tack för ert stöd och engagemang, tack för era arbetsinsatser och för ert förtroende. Vi är glada att få stå i samma kärlekens tjänst som Erik valde, vi ser framåt med samma trotsiga mod. För hopp och hållbarhet!

Anna Lönn Lundbäck,
ordförande
Daniel Grahn,
generalsekreterare

FOTO: OSKAR SWERLANDER

LITE OM VAD SOM VÄNTAR UNDER 2019

Erikshjälpen utvecklar arbetet i Sverige med social samordning i närheten av våra second hand-butiker.

Erik skulle fyllt 90 år den 15 maj, vi påminns om hans kamp och engagemang för barnen.

Stiftelsens och Second Hands tidningar blir en gemensam publikation med hopp och hållbarhet i fokus

Vi förstärker dialogen med samfund och kyrkor för att färre barn ska leva på institution.

Vi förstärker våra internationella fältkontor i världen för att utveckla verksamheten och jobba effektivare.

FOTO: ANNA HÅLLÅMS

En förändrad värld där barns drömmar får liv

Vår vision

En förändrad värld där barns drömmar får liv. Med barns drömmar som drivkraft vill vi på Erikshjälpen vara med och förändra världen. Genom insatser för utbildning, hälsa samt trygghet och skydd ger vi barn och unga runt om i världen hjälp och möjlighet att våga drömma om framtiden. Vi vill att alla barn ska bli sedda och tagna på allvar.

Vårt uppdrag

Att bekämpa fattigdom och utsatthet genom att förverkliga barns rättigheter.

- Erikshjälpen är en barnrättsorganisation. Med barnkonventionen som grund kämpar vi för att barn som lever i fattigdom och utsatthet ska få ett bättre liv, både nu och i framtiden.
- Vi arbetar genom lokala partnerorganisationer i fem regioner runt om i världen och genomför varje år närmare 100 projekt för att stärka barns rätt till utbildning, hälsa samt trygghet och skydd.
- Vi arbetar också i Sverige med fokus på barn i socialt utsatta situationer. Vi vill att alla barn ska känna sig inkluderade i vårt svenska samhälle.

Erikshjälpens värdegrund vilar på tre ben

1. Eriks anda

Vi värnar om Erik Nilssons arv som formades av hans personliga engagemang och kristna tro. Trots egen sjukdom hade han stort hjärta för andra. Att verka i Eriks anda innebär för oss att vara empatiska och kreativa, med fokus på möjligheter. Precis som Erik är vi måna om en ansvarsfull förvaltning av givarnas gåvor och kundernas medel.

2. Kristen människosyn

Erikshjälpens värderingar utgår från en kristen människosyn, med särskild betoning på att:

- Alla människor är älskade av Gud och har samma värde.
- Alla människor har rätt till ett värdigt och utvecklande liv.
- Alla människor har ansvar för jorden, att bruka och inte missbruka den.

3. Barnkonventionen

FN:s konvention om barnets rättigheter definierar de universella villkor som barn i vår värld har rätt att leva under och som Erikshjälpen vill verka för. Det gäller bland annat alla individers lika och unika värde, oavsett kön, ålder, etnisk tillhörighet, sexuell läggning, livsåskådning och religion.

Vi arbetar med hållbar utveckling – hela tiden

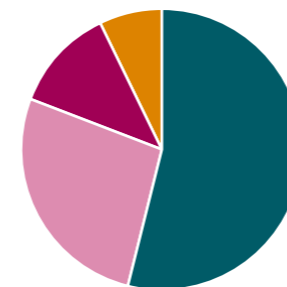
Hållbar utveckling handlar om att tillgodose dagens behov utan att äventyra kommande generationers möjligheter. För oss har hållbarhetsbegreppet en extra dimension. Vi ska hjälpa människor som lever under mycket knappa omständigheter att höja sin levnadsstandard till en dräglig nivå. Samtidigt ska vi bidra med kunskaper och färdigheter för att deras förbättrade försörjning ska vara hållbar i det långa loppet. Så att även deras barn och barnbarn kan leva kvar och försörja sig på platsen där de bor.

De globala målen

2015 antog FN de globala hållbarhetsmålen (Agenda 2030). Dessa mål beskriver en önskad utveckling i alla länder och omfattar också miljöperspektivet. Målen är formulerade efter temaområden. Det finns inget specifikt mål som behandlar barns rättigheter men barnperspektivet finns med under alla områden. Några mål som Erikshjälpen definierat som extra viktiga i förhållande till organisationens fokus är:

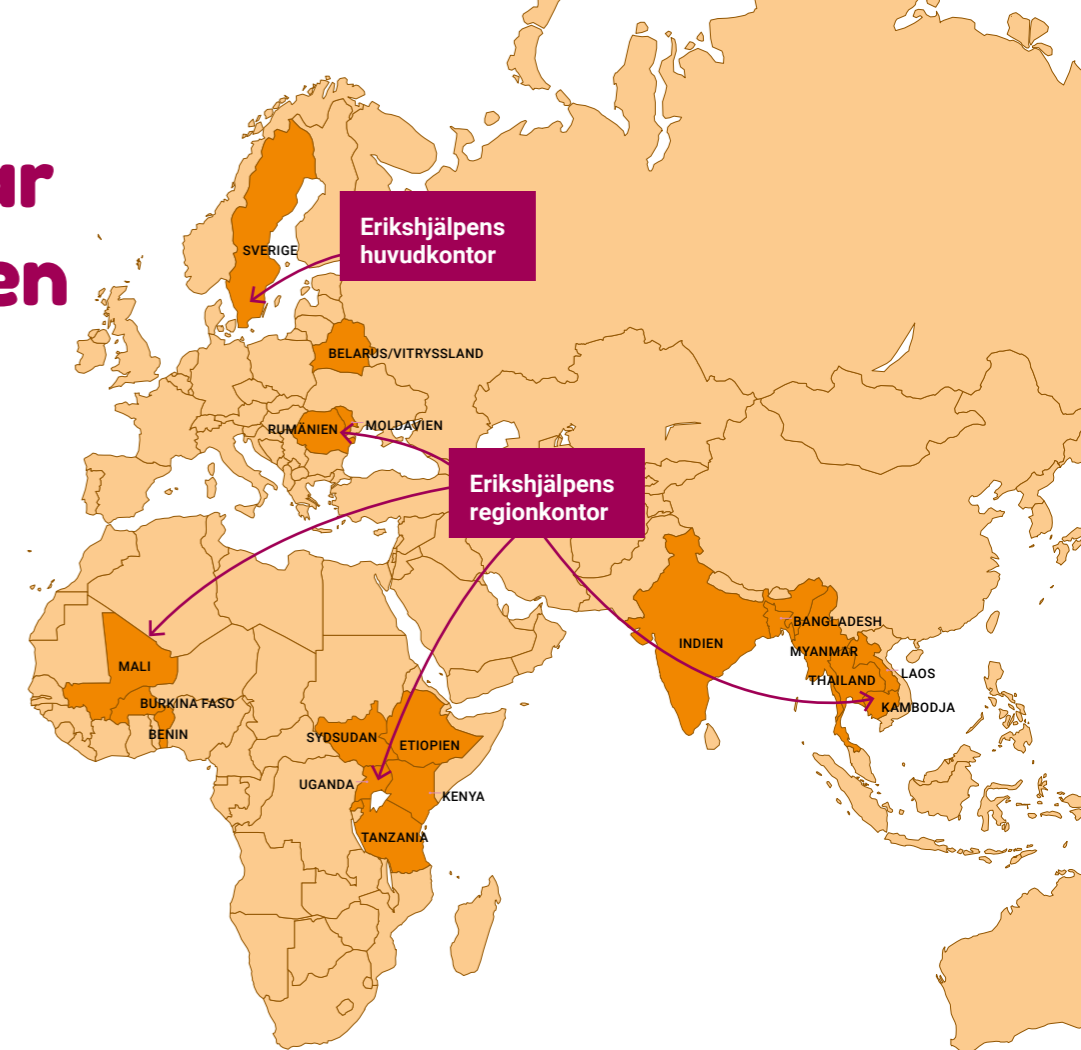
- Mål 2 Ingen hunger
- Mål 3 God hälsa och välbefinnande
- Mål 4 God utbildning för alla
- Mål 5 Jämställdhet
- Mål 16 Fredliga och inkluderande samhällen

Här arbetar Erikshjälpen

Regional fördelning av långsiktiga insatser 2018

- Afrika 54%
- Asien 27%
- Östra Europa 12%
- Sverige 7%

Värdefullt samarbete

Under 2018 har Erikshjälpen genomfört långsiktiga insatser för barn och familjer i totalt 18 länder, Sverige inkluderat. Humanitära insatser har genomförts i sex länder, däribland Sydsudan, Kenya, Bangladesh och Mali.

Tillsammans med ett 70-tal lokala partners, bedrivs arbete för barns rätt till utbildning, hälsa samt trygghet och skydd. Med barnets bästa i fokus får familjer hjälp att komma igång med verksamhet som kan skapa stabilitet och trygga den egna försörjningen. I Sverige ligger också fokus på barns rätt till lek, vila och fritid samt kunskapsspridning om barns rättigheter.

Lokala samarbetspartners har den stora fördelen att de kan kultur och kontext i de områden de verkar. De finns kvar på lång sikt och bygger lokal kompetens. Detta stärker trovärdigheten för de insatser som utförs. I Mali, Uganda, Kambodja och Rumänien har Erikshjälpen regionkontor som på nära håll kan bidra till att utveckla arbetet.

SAMARBETE

Samarbetet med andra organisationer bidrar till att utveckla Erikshjälpen och det arbete organisationen utför. Under 2018 har Erikshjälpen bland annat arbetat tillsammans med Human Bridge, Skandinaviska Läkarbanken, Individuell Människohjälpen, Göteborgs Räddningsmission, Frälsningsarmén och Childhood Foundation. På Europainivå har samarbete bedrivits med bland andra Strömmestiftelsen, Medair, Cord och Woord en Daad.

FINANSIERING

En lång rad privata gåvogivare lägger den ekonomiska grunden för Erikshjälpens arbete. Andra viktiga finansiärer är Sida, via Svenska Missionsrådet och Forum Syd, Raddiohjälpen genom kampanjen Världens Barn

FOTO: MARIANNE STATTIN LUNDIN

samt Musikhjälpen och Postkodlotteriet. En rad företag väljer också att stödja Erikshjälpens insatser för barn, en del genom att bli Erikshjälpens Företagsvän.

NÄTVERK

Under 2018 har Erikshjälpen varit aktiv partner i flera nätverk, däribland Svenska Missionsrådet, Concord, Forum för idéburna organisationer och EU-Cord.

Ett år med Erikshjälpen

Detta är ett axplock av händelser som satte prägel på 2018.

JANUARI 10 praktikanter reser i månads-skiftet januari/februari till några av Erikshjälpens partners i bland annat Uganda och Indien, för att lära sig mer om internationellt utvecklingssamarbete.

FEBRUARI Under året anställs sex nya internationella medarbetare på regionkontoren i Västafrika, Östafrika och Sydostasien för att stärka arbetet med Erikshjälpens partnerorganisationer och ytterligare öka kvaliteten i projekten.

MAJ E-handeln secondhand.se öppnar och har under året samarbeten med bland annat Heidi Andersson, Clara Henry och Philip Strömbäck.

Anna Lönn Lundbäck blir ny styrelseordförande för barnrättsorganisationen Erikshjälpen. Hon tar över efter Cecilia Hjorth Attefall som varit ordförande i drygt åtta år.

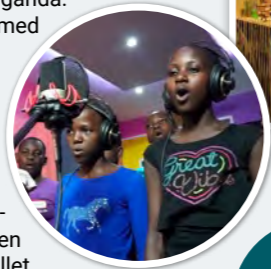
MARS Genom debattartiklar, reportage och sociala medier-inlägg sprider Erikshjälpen Barnhemskollen, för att sätta ljus på problemen med att barn växer upp på institution. Bakom Barnhemskollen står Erikshjälpen och Childhood Foundation som också har ett seminarium om Barnhemskollen under Almedalsveckan i juli.

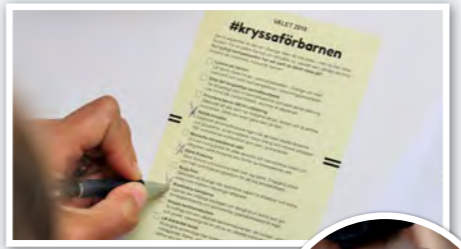
APRIL Eriksdagen firas i second hand-butikerna som också ger sina dagskassar, 2,9 miljoner, till Erikshjälpens arbete för barns rätt till utbildning. I 49 butiker delas även Eriksstipendiet ut till engagerade barn- och ungdomsledare.

Hope Studio invigs i Uganda. Erikshjälpen har varit med och byggt upp musikstudion som en del i ett projekt för barn som på olika sätt drabbats av hiv/aids. Genom musiken kan barn och unga bearbeta sina upplevelser, men också påverka samhället genom att deras låtar spelas i radio.

JUNI Med valsekeln #kryssaförbarnen tar Erikshjälpen tydlig ställning i 2018 års valrörelse, för en bättre framtid och ett bättre nu för alla barn, oavsett var i världen de finns.

Erikshjälpen startar ett nytt projekt, kallat Flickor utan brudpris, i Karamoja. Det är ett gränsområde mellan Sydsudan, Kenya och Uganda där endast sex procent av kvinnorna kan läsa och där föräldrar får ett högre brudpris för en utbildad flicka. Projektet syftar till att öka jämställdheten i området.

JULI Höjdhopparen Stefan Holm sätter nytt världsrekord, 180 centimeter över en höjdhoppställning byggd i lego. Legot skänks sedan till Erikshjälpen och säljs på secondhand.se.

SEPTEMBER Under hösten gör musikern och låtskrivaren Erik Tilling tillsammans med sångaren Joel Börjesson drygt 20 konserter runt om i Sverige, till förmån för Erikshjälpens arbete i Rumänien.

OKTOBER Erikshjälpen Second Hands butiker skänker en rekordstor dagskassa till Världens barn lördagen den 6 oktober – 3,2 miljoner kronor.

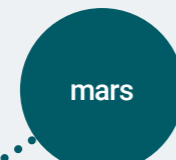
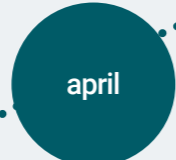
NOVEMBER I början av november skickar Skandinaviska Läkarbanken ut ett sjukvårdsteam till Indonesien för att bistå med hjälp efter jordbävningsskatastrofen.

Plagg som tillverkas av återvunnet material, eller som får nytt liv genom att säljas second hand, utses till Årets julklapp av HUI Research. Det leder till att fler handlar julklappar hos Erikshjälpens Second Hand.

DECEMBER Evelina Gard och Ahlgrens kapell, tillsammans med Magnus Bäcklund, gör julkonserter till förmån för Erikshjälpen. Det gör också Doug Seegers, Mörlid & Sandwall, Folk och Jonas Sandwall samt David Roos med kör och komp.

Tillsammans med Maritastiftelsen öppnar Erikshjälpen Second Hand en helt ny butik, M&E Second Hand, i Oslo.

"Vad är viktigast?" Det var frågan som Angelina Amoun, JohannaLouise Borne-ling och Vilmer Segerlund ställde i den opinionsbildande filmen kring #kryssaförbarnen. De lyfte frågor om miljö och klimat, svensk vapenexport och barns röst i samhällsdebatten.

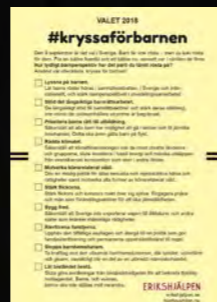

FOTO: OSKARSWERLANDER

En stark röst som står upp för barnets bästa

Valrörelsen präglade stora delar av 2018 i Sverige – så även Erikshjälpens opinionsarbete. Med den egna valsedel #kryssaförbarnen tog organisationen utifrån ett barnperspektiv tydlig ställning i de stora politiska frågorna.

– För oss som barnrättsorganisation var det självklart att vara en stark opinionsröst i valrörelsen. Vi tog en aktiv roll för att lyfta barnens perspektiv i en global värld, säger Eva Palmqvist, som jobbar med policyfrågor på Erikshjälpens internationella programavdelning och är del av organisationens opinionsgrupp.

Det gjordes dels gemensamt inom plattformen CONCORD Sverige med kampanjen #hjärtavärlden, som syftade till att ge frågor om mänskliga rättigheter en plats i valrörelsen, dels genom den egna valsedel #kryssaförbarnen.

– Det är en enorm styrka att inte bara lyfta frågor som enskild organisation utan att göra det tillsammans i ett stort nätverk som CONCORD. Då får vi genomslag på ett annat sätt, tillsammans blir vi starkare och når bredare. Samtidigt vil-

le vi i det här fallet specificera våra absoluta hjärtefrågor ur ett tydligt barnrättsperspektiv.

Valsedeln innehöll tio politiska krav, där "rädda klimatet" och "stärk flickorna" var två.

– Vi spred valsedeln under Almedalsveckan och vi producerade också artiklar och film som vi spred i sociala medier. Både artiklarna och filmen byggde på intervjuer med barn, vilket för oss är ett självklart sätt att jobba. Att hämta både information och inspiration från barnen själva.

Erikshjälpens opinionsgrupp har under 2018 träffats regelbundet för omvärldsbevakning och diskussion kring i vilka frågor man ska ta en aktiv del i debatten. Utifrån det har debattartiklar kring bland annat tiggeriförbud och utvisningen av ensamkommande barn publicerats och fått stor spridning.

– Frågan om de ensamkommande flyktingbarnen engagerar verkligen. Den debattartikel som vår generalsekreterare skrev efter att en ensamkommande pojke valt att ta sitt liv, fick oerhörd spridning. Jag tror att det beror på att de är här, de här barnen, att det kommer så nära och därför lätt berör oss.

Under året har också Barnhemskol-

len, som lanserades redan 2017, fått fortsatt stor spridning i media liksom debattartiklar kring situationen

för barn i Sverige med en förälder eller annan nära anhörig i fängelse. Under MR-dagarna i Stockholm arrangerade Erikshjälpens ett seminarium om människohandel, där också Sveriges ambassadör mot människohandel, Per-Anders Sunesson, deltog.

För Erikshjälpens som barnrättsorganisation blir det allt viktigare att driva opinion i frågor som rör barns rättigheter.

– För oss handlar det om trovärdighet, att det faktiskt ingår i vårt uppdrag att vara en stark röst som står upp för barnets rättigheter, oavsett om det handlar om barn här i Sverige eller barn på andra håll i världen. Därför är det en självklarhet att våra insatser inom utvecklingsarbete och humanitärt arbete kombineras med ett långsiktigt påverkansarbete för att få beslutsfattare att ta sitt ansvar för att uppfylla barns rättigheter och bidra till en positiv utveckling globalt och nationellt, säger Eva Palmqvist. ♥

Eva Palmqvist, Erikshjälpens internationella programavdelning

FÖRETAGSSAMARBETEN

Samarbetet där alla blir vinnare

– Det har varit ett bra år för företagssamarbeten. Vi har inte helt nått våra satta mål men vi har fortsatt att öka och trenden är uppåtgående.

Det säger Daniel Måledal som är insamlingskoordinator på Erikshjälpens med ansvar för organisationens företagskontakter.

– Företag stödjer Erikshjälpens arbete på många olika sätt. Medan en del väljer att skänka en fast peng varje år väljer andra ett produktsamarbete. Då kan en viss summa per såld vara eller tjänst gå till det projekt som företaget valt att stödja.

– Vi arbetar med företag i alla storlekar. Tidigare var fokus främst på små och medelstora företag. Nu har vi även goda samarbeten med större företag. Det är roligt att ha den bredden, säger Daniel Måledal som vill att samarbetet ska handla om mer än enbart pengar.

– Vi vill skapa långsiktiga relatio-

ner som gynnar alla parter, både företaget, dess varumärken, kunder, anställda och framför allt barnen i de projekt som samarbetet gäller. Det passar bra in i hållbarhetstänket, både vårt eget och företagets.

Som Erikshjälpens Företagsvän kan ett företag välja att ge från 10 000 per år. Som Företagspartner ligger nivån lite högre, från 100 000 kronor per år. Erikshjälpens har ett hundratal pågående projekt i fem regioner runt om i världen samt i Sverige, vilket ger goda möjligheter att styra företagets insats.

– Vi gör vårt bästa för att matcha företaget, insats och land. För en del företag är det viktigt. För andra spelar det mindre roll. Oavsett gåvans nivå är vi måna om en god kontakt med företagen och vi är också ute och berättar om insatserna och vilken utveckling deras stöd bidrar till, fortsätter Daniel Måledal.

– För många kunder och anställda är det avgörande att de företag man handlar av eller arbetar för är bra och ansvarstagande. Det stärker helt klart företagets eget varumärke. Samtidigt är

det avgörande för oss på Erikshjälpens att samarbeta med företag som ställer sig bakom våra värderingar, säger Daniel Måledal som dock ser att medvetenheten och viljan bland sunda och bra företag att göra en social insats ökar.

– Det är en fantastisk process att få vara med från första företagskontakten till att ett samarbete är etablerat, hjälpen när fram och att vi samtidigt får bidra till en positiv företagskultur. Då har vi lyckats och då blir det också långsiktiga samarbeten. ♥

Daniel Måledal, insamlingskoordinator företag

Vi har redan valt att bli Erikshjälpens Företagspartner:

SHÖDOK • FALÖDRING • AURIGSÅS • TROLLHÄTTAN • BORÅS • JOHÖDRING

Vill ditt företag eller organisation också stödja Erikshjälpens arbete?

Skriv en rad till daniel.maledal@erikshjalpen.se så hjälper vi dig igång!

Johan Werneskog, VD på Café Bar som under året valde att bli Företagspartner till Erikshjälpens.

FOTO: PATRICIA FRANZÉN

Fler elever och stängda skolor

Fatimata Nabias Ouédraogo, regionansvarig Västafrika

I Karimama, ett av Benins fattigaste områden, börjar allt fler barn i skolan – och fullföljer skolgången. I grannlandet Burkina Faso har många skolor stängt under 2018, på grund av väpnade konflikter och terroristhot.

Att barn inte känner till sin rätt till utbildning är ett stort problem i västafrikanska Mali, Benin och Burkina Faso där Erikshjälpen arbetar tillsammans med lokala partnerorganisationer. Under 2018 har Erikshjälpen arbetat på olika sätt för att sprida kunskap om barns rättigheter. I kommunen Karimama i nordöstra Benin har det arbetet gett tydliga resultat.

– 2017 skrevs 48,27 procent av barnen i skolstart-ålder in i skolan. Under 2018 ökade andelen till 55,38 procent. Det är ett framsteg, säger Fatimata Nabias Ouédraogo, regionansvarig på Erikshjälpens Västafrikakontor.

– Och vi ser en markant minskning av avhopp, från 24 till 11 procent under 2018.

Samtidigt är det fortfarande alltför många barn som inte går i skolan och Erikshjälpen fortsätter arbeta för att fler föräldrar ska förstå vikten av skolgång och för att motverka att fattigdom hindrar barn från att gå i skolan.

En viktig del i arbetet för barns utbildning i Benin är att få fler lärare att ta jobb på skolor i de fattigare delarna av landet, där lärarbristen i dag är stor. I regionen Alibori, där Karimama ligger, går det 95 elever på en lärare. Eftersom elektricitet, rinnande vatten och bra vägar saknas på många håll vill få högtbildade personer, som lärare, bosätta sig där. Erikshjälpens partner Dedras har mobiliserat lokalsamhället att bygga attraktiva lärarbostäder, som ett sätt att angripa lärarbristen. Dedras har också skapat ett stipendieprogram tillsammans med Karimama kommun, där ungdomar som vill läsa till lärare får sin utbildning betald i utbyte mot att de sedan återvänder hem och arbetar minst fem år på en skola i kommunen.

I Mali och Burkina Faso har 2018 varit ett år då väpnade konflikter kraftigt försämrat eller helt förhindrat barns möjlighet att gå i skola. I Mali, där olika konflikter pågått sedan 2012, bor uppemot 340 000 barn i samhällen där skolorna slutat fungera på grund av det rådande säkerhetsläget. I Burkina Faso, där situationen med attacker av väpnade grupper blivit allt vanligare under 2018, har 800 skolor stängt under året på grund av terroristhot. I en av de kommuner där Erikshjälpen arbetar till-

» Vi ser en markant minskning av avhopp

sammans med partnern ODE har 52 skolor stängt, varav 15 på olika sätt får stöd från Erikshjälpen. 11 skolor i kommunen har plundrats eller bränts ner.

– Det här försvårar verkligen barns möjligheter att få rätten till utbildning tillgodosedd. När barnen inte går i skolan ökar också risken för att de ska rekryteras till väpnade gäng eller terroristgrupper, säger Fatimata Nabias Ouédraogo.

Om ett barn får utbildning och hopp om framtiden minskar risken för radikaliserings och destruktivitet. Därför är det nu extra viktigt att arbeta för barns rätt till utbildning. Tillsammans med partnerorganisationerna i Burkina Faso och Mali gör Erikshjälpen löpande bedömningar av säkerhetsläget för att anpassa insatser utan att riskera säkerheten för personal eller barn och familjer. ♥

Intensivskolor ger nya chanser

Under läsåret 2017/2018 har Erikshjälpen tillsammans med lokala partners drivit 80 speed schools, intensivskolor, i fyra olika delar av Mali. Genom speed schools får barn som hoppat av eller aldrig börjat skolan chans att läsa ikapp för att sedan börja i en vanlig klass. 97 procent av speed school-eleverna fullföljde läsåret och dessa 2 118 elever kunde hösten 2018 börja i vanlig skola.

Framsteg att fler kvinnor föder på klinik

Sara Norlén, programkoordinator Östafrika

– Vi bidrar till att barn får hälsovård av högsta möjliga kvalitet men vi sprider också kunskap om barns rättigheter. De behöver både barnen själva, som rättighetsbärare, och föräldrar och myndigheter, som skyldighetsbärare, känna till och leva efter.

Sara Norlén är Erikshjälpens programkoordinator för Östafrika och bevittnar gång på gång hur centralt arbetet för barns hälsa är.

– Kanske är det allra viktigaste just att sprida kunskap. Både kunskap om barns rättigheter men också om hygien, sanitet och nutrition. Hur vi förebygger ohälsa och ger barn bästa möjliga förutsättningar för ett friskt liv. Hälsa är en grundläggande rättighet. Har du inte den är det svårt att uppnå och tillgodogöra sig andra viktiga rättigheter som exempelvis utbildning.

Många av Erikshjälpens hälsoinsatser gäller flickor och unga kvinnor. Inte minst handlar det om hur könstymning och tidiga graviditeter kan undvikas.

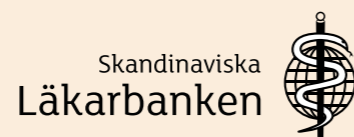
– Dessa insatser är helt avgörande för många flickor i bland annat östra Afrika där gamla seder och bruk är oerhört skadliga för unga kvinnor.

I Turkana i nordvästra Kenya har Erikshjälpens ett samarbete med AICHM som bedriver sjukhus och hälsokliniker och Skandinaviska Läkarbanken som sänder ut läkare och barnmorskor för tjänstgöring.

– I Turkana lever nomadbefolkningen av sin boskap. Området är eftersatt på många områden exempelvis inom infrastruktur och sjukvård. Ofta drabbas man av svår torka. Fattigdomen är utbredd. Antalet flyktingar, framför allt från närliggande Sydsudan, är omfattande och här möter vi också ett stort antal barn som farit illa.

– Här i Turkana har ett målmedvetet arbete resulterat i att allt fler kvinnor i dag söker sig till vården för att föda. En strategi som gett goda resultat är att involvera de traditionella barnmorskorna i projektet som följeslagare, men det är utbildade barnmor-

skor som assisterar vid förlossningarna. De traditionella barnmorskorna har även fått en viktig roll i samhället i att sprida information, exempelvis genom att prata i lokalradion och i uppbyggnad av "mödrahem" där kvinnor kan stanna nära en klinik i väntan på förlossning. ♥

Skandinaviska Läkarbanken är en ideell organisation vars målsättning är att, utifrån en kristen livssyn arbeta för att människor i låginkomstländer ska ha tillgång till hälso- och sjukvård. Verksamheten finansieras av Erikshjälpens.

Under 2018 utfördes 56 volontäruppdrag för Skandinaviska Läkarbanken, främst av specialistläkare men också barnmorskor, specialistutbildade sjuksköterskor och en lekterapeut/clown. Fyra trainees, AT- eller ST-läkare har också under året följt med specialistläkare på uppdrag.

En höjdpunkt under 2018 var att Dr Denis Mukwege tilldelades Nobels fredspris. Skandinaviska Läkarbanken har under närmare femton år på olika sätt stöttat Panzsjukhuset och det närliggande universitetet med läkare.

Livsviktig vård

Under året har 70 traditionella barnmorskor fått utbildning i att identifiera tecken på riskgraviditeter och hur viktigt det är att hänvisa gravida till en professionell klinik för förlossning. 1 006 gravida kvinnor har i samarbetet med AICHM fått vård innan förlossning. Antalet assisterade förlossningar på klinik fortsätter att öka. Under 2019 förlöstes 462 kvinnor på kliniken här. En siffra som ökat markant under projektets gång. Långa avstånd och brist på transport är fortsatt ett problem för gravida kvinnor i Karamoja, liksom svårigheten att involvera män när det gäller kvinnors och barns hälsa. Detta ses fortsatt som kvinnors område och ansvar.

Tryggare har många blivit

Cezar Gavriluie, regionansvarig Östra Europa

Trygghet är livsavgörande för barns utveckling. I den egna familjen, i skolan – och i samhället. Under 2018 har Erikshjälpen gjort insatser för att öka tryggheten på alla dessa plan – för de barn som saknar den allra mest.

– **Det är kanske lätt att tro** att barn i Europa växer upp under tryggare förhållanden än i många andra delar av världen. Men det finns verkligen mycket som hotar barns rätt till trygghet här, säger Cezar Gavriluie, regionansvarig vid Erikshjälpens kontor i Östra Europa.

I Moldavien, Rumänien och Belarus (Vitryssland) lever många familjer i svår fattigdom, fattigdom som genomsyrar det mesta i barnens liv och i sig utgör ett stort mot deras grundläggande trygghet.

I Moldavien och Rumänien har ett av fem barn eller två föräldrar som arbetar utomlands. I båda länderna är fysisk bestraffning vanligt förekommande, både i hemmet och i skolan – trots att det är förbjudet enligt lag. Barn som utsätts för våld, sexuella övergrepp eller diskriminering har heller ingen självklar instans att vända sig till. Och det sociala skyddsnät som behövs för att fånga upp de barn som är i behov av det, saknas.

Erikshjälpens partners arbetar för att stärka skyddet kring barnen, både på individ- och samhällsnivå. Under 2018 startade exempelvis ett nytt projekt i Moldavien i syfte att ta ett holistiskt grepp på barnens miljö i skolan.

– I projektet stötts skolläring i att ta fram policydokument för att stärka skyddet kring barnen. Lärare utbildas i hur de kan förebygga och anmäla övergrepp och mobbning. Samtidigt stötts föräldrar i sin föräldraroll och barnen får lära sig om sina rättigheter och får också kunskap kring hur det fungerar att anmäla om man blir utsatt för något, säger Cezar Gavriluie.

I ett annat projekt i Moldavien genomförde en

annan partner under 2018 också två workshops för föräldrar till de barn som kommer till organisationens dagcenter. De fick samtala kring frågor om barns utveckling och rätt till trygghet och skydd.

– Föräldrarna var väldigt positiva och till det andra tillfället kom nästan dubbelt så många.

I Rumänien har ett 40-tal romska föräldrar fått delta i liknande träffar för att tillsammans med en psykolog samtala kring frågor om barn och föräldraskap. Föräldrarna var väldigt engagerade och intresserade av att delta vid fler tillfällen. En annan partner i Rumänien lät barnen i den romska bosättningen där man verkar beskriva var i bosättningen de känner sig trygga och var det känns farligt att vara.

– Barnen fick rita en karta över bosättningen och markera var de kände sig trygga respektive otrygga. Sedan diskuterade de tillsammans kring de otrygga platserna och vad som kan göras för att öka tryggheten där. Några av barnen skulle presentera sina kartor för kommunledningen.

I Belarus arbetar Erikshjälpen genom en partnerorganisation för att stärka lokala myndigheter i deras arbete med barn och unga som begått någon typ av brott. Den vanligaste åtgärden mot dessa barn är att de hamnar på slutna institutioner, oavsett tyngden på de begångna brotten. Erikshjälpens partnerorganisation verkar istället för att förebygga att ungdomarna hamnar på slutna institutioner och att det tidigt ska skapas individuella vårdplaner med fokus på rehabilitering.

– Tack vare det arbetet har 43 ungdomar under 2018 gått igenom en rehabilitering med goda resultat, säger Cezar Gavriluie. ♥

En trygg grund att vila på

Erikshjälpen arbetar för att stärka skyddet kring barn, både genom direkta och indirekta insatser. I exempelvis Rumänien sker det som en naturlig följd av andra insatser, som när romska föräldrar får yrkesträning och förutsättningar för att försörja sina barn på hemmaplan istället för att lämna dem för att hitta försörjning utomlands. De After School-program som flera av Erikshjälpens partners driver bidrar också till att göra barnen tryggare, då de får delta i aktiviteter som stärker deras självförtroende, lär dem om sina rättigheter och sin omvärld.

Nya skolor och vattenbrunnar

Märta Jacobson, programkoordinator humanitära insatser

För rohingyerna som flytt till Bangladesh är situationen fortfarande mycket svår. Erikshjälpen har fortsatt insatserna i flyktinglägret Cox's Bazar under 2018. I det konfliktdrabbade Sydsudan har Erikshjälpen bekämpat undernäring och delat ut hygienartiklar.

Erikshjälpens insatser för att hjälpa rohingyer som flytt från förtrycket i Myanmar till Bangladesh startade hösten 2017. Då var läget kaotiskt och 2018 befarades att situationen skulle bli ännu värre under monsunperioden, med risk för översvämningar och jordskred. Tack vare en relativt lugn monsunperiod och flera biståndsorganisationers förebyggande arbete klarade sig dock de flesta bra.

– Det var imponerande att se arbetet som gjordes med att schakta mark, stärka upp tält och hjälpa människor att flytta till säkrare områden. Det känns häftigt att se vad vi kan göra tillsammans, säger Märta Jacobson, Erikshjälpens programkoordinator för humanitära insatser.

Erikshjälpen har genom de lokala partnerorganisationerna Friendship och CODEC bidragit till bland annat vattenbrunnar, toaletter, duschar och skolor.

– Ungefär hälften av barnen mellan 7 och 12 år går i skolan. Det är alldeles för lite, kan man tycka, men det är ändå många med tanke på att det under några månader har startats skolor för flera hundratusen barn. Det är något som många organisationer tillsammans har gjort möjligt, säger Märta Jacobson.

Men även om den praktiska situationen har förbättrats och vardagen i flyktinglägret blivit något mer dräglig är situationen för rohingyerna allt annat än bra. De bär med sig trauman efter att vänner och släktingar blivit mördade. Regeringen i Bangladesh vill inte ha dem kvar i landet men det finns heller inget hopp om att återvända till Myanmar.

– Rohingyerna får inte läsa bengali så de kan in-

te plugga vidare i Bangladesh. De har ingen nationalitet. Skolan ger barn upp till tolv år sysselsättning, men barnen som är tio, tolv år börjar förstå läget och fundera på framtiden. De kan inte studera vidare, så vad ska de gå vidare till?

I flyktinglägret finns mycket frustration vilket leder till våld och otrygghet. En viktig del i Erikshjälpens arbete är utbildning och sysselsättning för kvinnor och att skapa trygga områden där barn kan vara barn. Under hösten inleddes också en insats för att motverka trafficking.

I krigsdrabbade Sydsudan lever många människor som internflyktingar. Säkerhetsläget är instabilt och i områden som varit lugna ett tag kan nya strider snabbt blossa upp.

– I Sydsudan finns områden som är mycket svåra att nå på grund av säkerhetsläget. Människor i dessa otillgängliga områden kan därför få vänta lång tid på hjälp vilket är en utmaning, säger Märta Jacobson.

I Yei, söder om huvudstaden Juba, verkar Erikshjälpens tillsammans med partnern CEFoRD. Under 2018 har de humanitära insatserna i området bland annat handlat om att bekämpa undernäring hos barn samt gravida eller ammande kvinnor. Mat och näringstillskott har delats ut till de mest utsatta hushållen, liksom vatten.

– CEFoRD jobbar också med hygienfrågor för att motverka spridning av sjukdomar. De har tagit fram ett informationsmaterial om hygien och delat ut tvål. De har också gjort radioprogram för att sprida information om hygien och hur man till exempel ska koka och hantera vatten. ♥

Exempel på humanitära insatser 2018

- I norra Kenya, bland annat Turkana, har många människor drabbats hårt av torkan. Området är också präglad av konflikter mellan olika boskapskötande befolkningar. Erikshjälpen har bidragit till insatser för att bekämpa undernäring, med fokus på skolmat.
- Kajiado-området i Kenya har tidigare haft svår torka men under våren 2018 kom kraftiga regn. Den torra jorden kunde inte ta upp vattnet vilket resulterade i översvämningar. Här bidrog Erikshjälpen till insatser för att ge människor mat, husgeråd och hygienartiklar.
- Mali har också drabbats hårt av torka under 2018. I Koulikoro-regionen i södra Mali har Erikshjälpen bidragit till att förse utsatta hushåll med mat och utsäde. Senare under året bidrog Erikshjälpen även till bland annat att borra brunnar intill tre byskolor och förbättra vattenförsörjningen till odlingslotter i sex byar.
- I september drabbades Indonesien av flera jordskalv med efterföljande tsunami. En dryg månad senare skickade Skandinaviska Läkarbanken ut ett team som bland annat mötte patienter i olika byar och gav råd för att minska risken för epidemier.
- Under 2018 utbildades också de flesta av Erikshjälpens kenyanska partners samt en partner från Uganda och en från Sydsudan för att stärka sin kapacitet för att genomföra humanitära insatser. Eftersom katastrofer och konflikter ökar i världen behöver organisationerna ha god beredskap för akuta insatser.

Innanförskap som startar i skolan

Håkan Giselsson, projektledare Lövgårdets Lärlabb

Idéburna, offentliga och privata aktörer måste arbeta tillsammans för att lyfta en stadsdel eller ett område ur utanförskap och för att fler barn ska lyckas i skolan. Ett sådant samarbete sker numera i Lövgärdet i Göteborg, med stöd av Erikshjälpen.

– **Ett långsiktigt mål** är att Lövgärdet senast år 2025 ska tas bort från polisens lista över särskilt utsatta områden, säger Håkan Giselsson, projektledare för Lövgårdets Lärlabb som är en av de insatser Erikshjälpen gör för barn i Sverige.

Lövgärdet, i nordöstra Göteborg, är ett område med hög arbetslöshet och där många ungdomar går ut skolan utan gymnasiebehörighet. I december 2017 startade projektet Lövgårdets Lärlabb, ett samarbete mellan Erikshjälpen, Göteborgs Räddningsmission, Lövgårdesskolan, Jämlikt Göteborg och GU Ventures samt delfinansierat av Vinnova.

Projektet ska utveckla en samverkansmodell mellan olika samhällsaktörer och hitta nya arbetsätt som gör att fler elever lyckas med sin skolgång och känner delaktighet och trygghet i skolan och i samhället. Syftet är att motverka utanförskap.

Under 2018 gjordes först en behovsinventering på skolan, då elever, skolpersonal och några föräldrar intervjuades. Bristen på arbetsro, både för elever och personal, var ett problem som identifierades. Lövgårdets Lärlabb arbetade sedan tillsammans med pedagoger och elever för att förbättra arbetsron. Efter behovsinventeringen startades också läxhjälp för sjätteklassarna.

– Vi kan se att det är mycket som går åt rätt håll, bland annat upplevs skolan som lugnare än föregående läsår, vilket så klart beror på flera olika faktorer, men vi tror att Lövgårdets Lärlabb har bidragit till den positiva utvecklingen, säger Håkan Giselsson.

För att barn och unga ska lyckas med skolgång-

en krävs insatser även utanför skolan. Det är viktigt med en trygg boendemiljö, sunda familjeförhållanden, meningsfulla fritidsaktiviteter och att föräldrarna engagerar sig i barnens skolgång. Lövgårdets Lärlabb vill ta ett helhetsgrepp genom att bland annat koordinera insatser i ett nätverk i närområdet med ett 30-tal organisationer, myndigheter och företag.

– Genom bred samverkan mellan olika samhällsaktörer vill vi skapa långsiktig förändring och ett engagemang som fortsätter även när projektet Lövgårdets Lärlabb har avslutats, säger Håkan Giselsson.

Förutom arbetet i Lövgärdet har Erikshjälpen under 2018 arbetat på många olika sätt för att fler barn i Sverige ska få sina rättigheter tillgodosedda. Utbildningssatsningen Barnrättsäventyret, där mellanstadieelever lär sig om barns rättigheter på ett lekfullt och spännande sätt, har åkt på turné till olika skolor i Västra Götaland. Informations- och utbildningsprogrammet Rafiki har mött många elever och pedagoger på låg- och mellanstadiet och i november släpptes en helt ny Rafiki-webbplats. Tillsammans med Göteborgs Räddningsmission har Erikshjälpen arbetat för att sprida Solrosmodellen som handlar om att ge rätt stöd till barn som har en nära anhörig i fängelse.

Erikshjälpen har också undersökt och förberett nya satsningar för att motverka och bekämpa utanförskap i Sverige, i samarbete med kommuner och Erikshjälpen Second Hand-butiker. ♥

Fotboll som integration

I juni samlades cirka 100 ungdomar från Football For All Global för ett sommarläger i Jönköping. Det blev fyra dagar med fotboll, föreläsningar, samtal och roliga aktiviteter. Tack vare sponsorer kunde Erikshjälpen erbjuda sommarlägret helt utan avgift. I samarbete med organisationen FFA Global driver Erikshjälpen ett integrationsprojekt för att hjälpa ungdomar att hitta sin plats i det svenska samhället och nå sin fulla potential.

Med uppdrag att engagera

Louise Nordlund Johansson, kommunikationschef

– Nya roliga samarbeten. Fler arenor för möten med människor. Glädjen och kontakten med alla våra givare som delar uppdraget att motarbeta barns utsatthet. Det är något som karaktäriserat år 2018.

Det säger Louise Nordlund Johansson, sedan många år kommunikationschef på Erikshjälpen. Hon vet hur nära sammanflätad kommunikation och insamling är för organisationen.

– I dag är det en stor utmaning att stå ut i bruset. Att synas, höras och beröra. Till viss del måste vi nog säga att vi gjort just detta under det gångna året. Vi har vuxit som organisation men närheten till givarna är fortsatt central. De relationerna är oerhört värdefulla.

För att både vårda gamla relationer och samtidigt attrahera nya grupper har ett antal nya grepp tagits under året. Event av olika slag har utgjort värdefulla mötesplatser.

– Vi har blivit mer synliga och nått en bredare publik. Vi har fått nya arenor bland annat tack vare våra konserter med duktiga och hängivna musiker som Erik Tilling och Doug Seegers. Under Tillings "Balsam för själen"-konserter med fokus på Rumänien mötte vi tusentals människor. Många blev starkt berörda av den film om romernas situation som vi visade då. Många valde att bli Månadsgivare. Det ser vi som ett kvitto på att vi gör rätt. Turnén fortsätter under 2019 och vi jobbar också allt mer med film för att få ut vårt budskap.

Det gångna året har för Erikshjälpens del också inneburit ett ökat deltagande i debatter och större fokus på opinionsbildning. Mycket kraft har lagts på att synliggöra organisationens ställningstaganden i olika barnrättsfrågor.

– Med barnens bästa för ögonen har vi tagit debatt i bland annat tiggerifrågan. Vi har varit tydliga och tagit ställning för alla människors lika värde. Med Barnhemsollen har vi tagit strid för att barn inte ska behöva växa upp på institution. Och fler har också hittat till vår sida barnhemsollen.se för

att själva göra testet och lära sig mer.

Utmaningen är stor eftersom antalet kanaler ständigt ökar och budskap behöver anpassas för respektive målgrupp. Samtidigt ser Louise Nordlund Johansson nya möjligheter att komma närmare projekten och snabbt få uppdateringar om vad som görs och hur det påverkar människors liv.

– Vi har blivit rakare och tydligare i våra budskap. Det har gett resultat på flera sätt. Vår julkampanj tilltalade många som valde att ge en gåva direkt på webben, en insamlingskanal som ökade under året.

Gullbrannafestivalen, Frizon, Dreamhack, Peace and Love och Sweden Rock är några festivaler och event som Erikshjälpen besökt under året. Jönköping Marathon och Jönköping Charity Run är andra engagemang där Erikshjälpens närvaro varit tydlig. Tydligt är också att antalet unga givare fortsätter att öka.

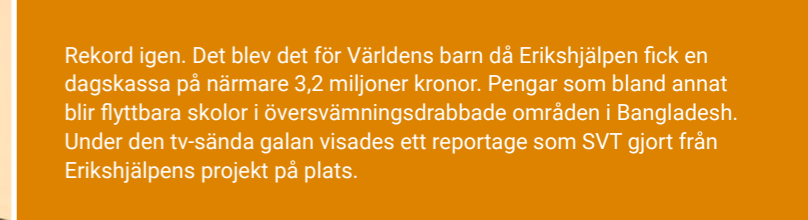
– Det är fantastiskt att se att så många unga människor väljer att ge långsiktigt och att bli givare genom Ung fadder, säger Louise Nordlund Johansson.

– Att associeras med bra sammanhang och människor med sunda värderingar är viktigt för en organisation som Erikshjälpen. Under året har samarbete etablerats med bland andra armbrysterkan och miljöprofilen Heidi Andersson. Samarbetet har också fortsatt och utvecklats med föredragshållaren och författaren Jonas Helgesson.

– Att ligga i framkant. Att med barn i utsatthet i fokus få ännu fler att engagera sig i ett långsiktigt arbete. Det är vårt uppdrag. Utmaningen är att med lyhördhet gentemot våra givare bidra till utveckling och ett ökat engagemang för barnen. ♥

Eriksstipendiet delades ut i imponerande 49 second hand-butiker, bland annat i Huskvarna-butiken där butikschef Mia Sörman och Erikshjälpens generalsekreterare Daniel Grahn närvarade. Inför 2019 byter stipendiet form och blir istället en utmärkelse för barn som gör en bra insats.

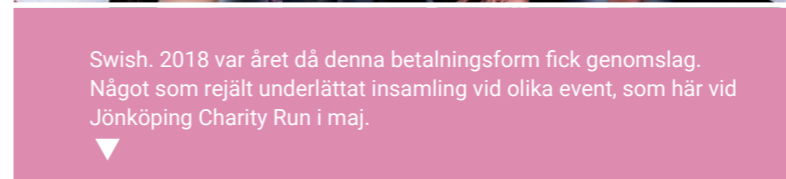
Rekord igen. Det blev det för Världens barn då Erikshjälpen fick en dagskassa på närmare 3,2 miljoner kronor. Pengar som bland annat blir flyttbara skolor i översvämningsdrabbade områden i Bangladesh. Under den tv-sända galan visades ett reportage som SVT gjort från Erikshjälpens projekt på plats.

◀ 16 miljoner kronor. Så mycket fördelade Postkodlotteriet till Erikshjälpen under 2018. Dessutom fick organisationen ytterligare 6 miljoner kronor till ett örnamärkt projekt för flickors rättigheter. Kommunikationschef Louise Nordlund Johansson, biträdande generalsekreterare Mattias Ingesson, ordförande Cecilia Hjorth Attefall och generalsekreterare Daniel Grahn jublade.

Köp fler julklappar till barnen! Så löd uppmaningen i Erikshjälpens julkampanj 2018. Och den gick hem! Många "köpte" lärare, getter och höns för att bidra till insatser för barn som lever i utsatthet.

Swish. 2018 var året då denna betalningsform fick genomslag. Något som rejält underlättat insamling vid olika event, som här vid Jönköping Charity Run i maj.

För barn
i katastrofer
Swisha till
900 92 83

▲ Fyra nummer av Erikshjälpens Tidning och ett nummer av Second Hand Magasinet gavs ut under 2018. Mot slutet av året inleddes en process med att slå ihop de båda tidningarna under det gemensamma budskapet "hopp och hållbarhet".

Två milstolpar och en bra kris

Tomas Bjöersdorff, verkställande chef Erikshjälpen Second Hand

I en gammal bransch, som hanterar gamla grejer, vill Erikshjälpen Second Hand stå för nytänkande. 2018 öppnade Sveriges mest unika e-handel, secondhand.se, och den första M&E-butiken i Norge. Men året bjöd också på stora utmaningar.

Under 2018 har Erikshjälpen Second Hand satsat för att nå nya målgrupper. Som första ideella second hand-aktör i Sverige startade Erikshjälpen en fullskalig e-handel för att erbjuda bra second hand-shopping till personer som helst handlar digitalt.

– Jag kan inte säga att mottagandet varit något annat än fantastiskt. Vi har också fått bra respons från media, vilket är ett kvitto på att det vi gör har landat väl, säger Tomas Bjöersdorff, verkställande chef på Erikshjälpen Second Hand.

Han tror att secondhand.se kommer få stor betydelse för Erikshjälpen Second Hands samlade verksamhet i framtiden och för att skapa överskott till bistånd.

– All tillväxt inom detaljhandeln sker i dag i digitala butiker. Det är en tydlig signal på att vi måste finnas där.

Tomas Bjöersdorff tycker det är viktigt att Erikshjälpen Second Hand följer med i utvecklingen och också skapar utveckling i den ideella second hand-branschen.

– 2018 har vi tänjt på gränserna för vad som är möjligt i en second hand-verksamhet. Det betyder inte att vi är i mål. Det finns nya möjligheter och utmaningar hela tiden, säger han.

Förutom nätshopparna har Osloborna under 2018 fått nya möjligheter att handla second hand. I slutet av 2018 öppnade M&E Second Hand, ett samarbete mellan Maritastiftelsen och Erikshjälpen.

– Gensvaret från de 800 besökarna på öppningsdagen var översvallande och vi ser ett ökat intresse för återbruk bland normmännen, säger Tomas Bjöersdorff.

Second hand-butiken i Oslo är den första av flera planerade M&E-butiker.

Även om 2018 inneburit mycket positivt, med

milstolparna secondhand.se och M&E Second Hand, har det också varit ett år med lägre tillväxt. Första halvåret märktes en minskad försäljning i butikerna.

– Det här var generellt för branschen inom ideell second hand. Hela branschen blev överraskad, säger Tomas Bjöersdorff.

Sedan 1990, när Erikshjälpen Second Hand startade, har utvecklingen gått stadigt uppåt – oavsett lågkonjunkturer och samhällsförändringar. Nedgången 2018 var därför oväntad.

– Men "krisen" har varit mer till vår hjälp än vad man kan tro. Generellt är kriser bra för de samlar en organisation kring en utmaning, de skapar tillfälle för kreativitet och att göra saker ännu bättre än de varit tidigare. Tack vare vår starka organisation har Erikshjälpen Second Hand kunnat hantera och komma ur det här på ett bra sätt.

Tidigt vidtogs åtgärder för att stärka försäljningen och åtgärderna gav resultat. Under andra halvåret tog försäljningen fart igen och med en extra skjuts av att det återvunna plagget blev Årets julklapp 2018 avslutades året starkt och kunde med råge uppnå budgeterat överskott.

I slutet av 2018 beslutade Tomas Bjöersdorff att under 2019 lämna över ledarskapet för Erikshjälpen Second Hand till någon annan. Efter drygt åtta år som verkställande chef, då han varit borta mycket från familjen och hemorten Kalmar, kände han att det var dags för livet att gå in i en ny fas.

– Tillsammans inom Erikshjälpen Second Hand har vi byggt ett starkt lag och ett starkt varumärke och arbetat för att skapa medel som begränsar och lindrar medmänniskors lidande och utsatthet. De här åtta åren har varit en fantastisk resa. ♥

Designern och stylisten Anna Lidström fick ta emot utmärkelsen Sveriges Second Hand Profil 2018 vid ett event i Borås. Anna har stor kunskap inom hållbart mode liksom passion och en enastående förmåga att inspirera fler att tänka second hand.

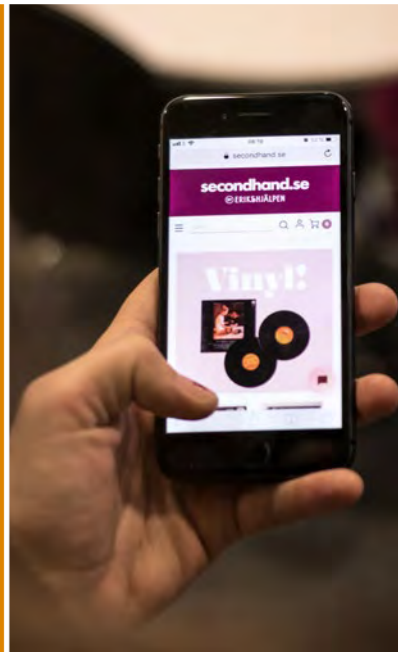
Handla klimatsmart och tänk cirkulärkonsumtion – det ville Erikshjälpen Second Hand uppmantra till genom att vara med på White Monday som står som motpol till den köphets och det konsumtionsbeteende som skapas med Black Friday.

Vid årets Bokmässan i Göteborg inredde Erikshjälpen Second Hand en av mässans scener, Mat- och livsstils scenen. I en vardagsrumsmiljö med härliga rostfärger, en sammetssoffa och ljumligt blommiga fåtöljer intervjuades profiler som Clara Henry, Alexandra Charles, Leif Mannerström och Stina Wollter.

Onsdagen den 2 maj öppnade Erikshjälpen Second Hands e-handel secondhand.se. E-handelns lokaler finns i Borås och varorna som säljs på sajten kommer från e-handelns samarbetsbutiker som är några av de fysiska Erikshjälpen-butikerna i Sverige. Den genomsnittliga kunden på secondhand.se köper tre eller fyra varor. Störst andel kunder bor i Stockholmsområdet men det finns också en del kunder i nordligaste Sverige, där Erikshjälpen ännu inte har några fysiska butiker.

Tillsammans med Maritastiftelsen öppnade Erikshjälpen Second Hand lördagen den 1 december en helt ny butik, M&E Second Hand, i Oslo. Maritastiftelsen är en välkänd aktör i Norge med ett omfattande socialt och humanitärt arbete. Erikshjälpen Second Hand och Maritastiftelsen delar samma värdegrund och ambitioner.

Det återvunna plagget utsågs till Årets julklapp 2018 av HUI Research. Med ett tydligt fokus på hållbarhet gav det en extra skjuts till julhandeln i Erikshjälpen Second Hands butiker där framför allt klädförsäljningen ökade rejält.

Målsättning och resultat

Erikshjälpen arbetar för att barns rätt till utbildning, hälsa samt trygghet och skydd ska bli tillgodosedda. Här är några exempel på vilka resultat det ger och hur vi bidrar till att barns rättigheter uppfylls.

SVERIGE

Erikshjälpen arbetar i fem regioner runt om i världen samt i Sverige. Här ett par exempel på vad som utträttats under 2018.

SITUATION I LANDET

Socialstyrelsen släppte i december 2018 en kartläggning och analys av situationen för målgruppen barn till frihetsberövade. Det finns ingen exakt siffra på hur många barn i Sverige som har en frihetsberövad förälder. I dag finns ingen myndighet som tar ett helhetsansvar för dessa barn.

Trots att Sverige skrivit under och förbundit sig att följa barnkonventionen för nästan trettio år sedan råder fortfarande bristande kunskap i Sverige om barnkonventionen och barnets rättigheter.

ERIKSHJÄLPENS MÅL

Skyldighetsbärare har kunskap om och visar engagemang och handlingskraft för att skapa trygghet för barn i särskilt utsatta livssituationer. Insatser som bidrar till kunskapsökning bland legala skyldighetsbärare bidrar till detta.

Barn i Sverige känner till sina rättigheter och har kunskap om hur de själva kan påverka sin egen och andra barns situation i världen.

VÅRA RESULTAT 2018

- Genom FoU i Väst har verksamheten Solrosen som drivs av Göteborgs Räddningsmission i samverkan med Erikshjälpen utvärderats. Rapporten visar att verksamheten ger ett adekvat och viktigt stöd till målgruppen. En viktig slutsats är att det finns ett behov av myndighetsoberoende organisationer som erbjuder stöd till dessa barn och familjer. Erikshjälpen har funnits med och spridit denna kunskap till berörda myndigheter genom debattartiklar, föreläsningar och seminarier.

- Konceptet Barnrättäventyret har utvecklats och blivit mobilt. Detta har möjliggjort att ett större antal barn kan nås på fler orter.
- En utvärdering med drygt 300 barn visar att kunskapen om barns rättigheter ökat från 56 procent till 76 procent efter deltagande i Barnrättäventyret på Turné.

BARNS RÄTT TILL UTBILDNING - MYANMAR

Erikshjälpen arbetar för barns rätt till utbildning. Här är exempel på hur arbetet går till i Myanmar.

SITUATION I LANDET

På grund av den pågående konflikten i Kachin och norra Shanstaten har skolor stängts. Barnens rätt till utbildning har därmed inte tillgodosetts enligt barnkonventionen artikel 28.

Trots att Myanmar regering, med stöd från internationella organisationer och bilaterala givare, har fått en utökad budget har utveckling och implementering inom utbildningssektorn fortfarande stora utmaningar. Officiell statistik visar att antalet elever som påbörjar klass 6 fortsatt är lågt, i synnerhet på landsbygden.

Bristen hos ansvarsbärarna gällande förskolebarnens behov och tillgång till förskola är en stor utmaning. Detta har negativ effekt på barnens utveckling, speciellt för flickor och pojkar från fattiga familjer på landsbygden.

Många barn hoppar av skolan och saknar därför positiva alternativ för sin framtid.

ERIKSHJÄLPENS MÅL

Flickor och pojkar som bor i flyktingläger, där flickor från ursprungsbefolkningen är särskilt marginaliserade, får leva i trygghet, får mat dagligen och tillgång till grundskola och gymnasieutbildning.

Flickor och pojkar boende inom icke konfliktområden har tillgång till grundskola och gymnasium av god kvalitet. Unga får stöd till att bli freds- och utvecklingsaktörer i sitt samhälle.

Flickor och pojkar har tillgång till förskola där de är trygga, får ett dagligt mål mat och möjlighet till en positiv utveckling.

Unga som hoppat av skolan får en ny chans till en positiv utveckling.

VÅRA RESULTAT 2018

716 elever (varav 392 flickor) från flyktingläger och ursprungsbefolkningar har erbjudits boende och mat på sex internat vilket möjliggjort studier. Lärarna har ändrat beteende och slutat slå eleverna vilket bidragit till trygghet i såväl skola som extraklasser. Skolresultaten har varit goda. 502 elever (varav 255 flickor) i år 1-9 har klarat sin första examen. 549 elever har klarat sin andra examen. Några har fortsatt studera till sjuksköterska, lärare, konstnär, teolog och jurist. Några som bor vid gränsen studerar i Kina, andra jobbar som volontärer i flyktingläger. Totalt har 597 barn från 28 skolor (högstadiet och gymnasier) i 40 flyktingläger fått fortsätta studera. Detta har gett hopp för framtiden. Många har tidigare inte haft möjlighet att studera utan arbetat för familjens försörjning. Frustration och hopplöshet har väntats i hopp för framtiden.

Elever i 48 byar har förstått vikten av skolutbildning och ett starkt engagemang i sina studier. Även föräldrarnas förståelse för utbildningens betydelse har ökat och bidragit till att de gett sina barn bättre stöd. Antalet barn som studerar ökar och 22 barn som tidigare hoppat av skolan har under året återgått till sina studier. Insikten i studiernas betydelse har de fått genom stark och effektiv påverkan av Erikshjälpens samarbetsorganisationer och även andra elever. Barnens tillgång till böcker har inneburit att de fått ett läsintresse, en markant förändring eftersom områdena inte har någon läskultur. Flickor och pojkar har uttryckt att de nu förstår hur de ska hantera sin tid effektivt mellan skolarbete, läxor, lek och tid att hjälpa till i hemmet. Både barn och vuxna har fått allmän kunskap om barns rättigheter.

I sex förskolor i fyra flyktingläger har 282 barn (152 flickor) i åldern 3-5 år gått i förskolan. Där har de fått mat och omsorg och utvecklats fysiskt och intellektuellt. De har utvecklat vänskap och fått självförtroende. På 20 förskolor utanför konfliktområde har 334 barn (181 flickor) fått bättre hälsa och lärt sig handhygien. Med ändrat beteende från föräldrar och lärare uttrycker barnen nu att de älskar dem eftersom de inte blir slagna. De säger att de känner sig trygga nu när lärarna inte slår dem.

Ungdomar i 50 ungdomsgrupper (15-25 medlemmar/grupp) har fått kunskap om barns rättigheter, yrkesträning och levnadskunskap. Detta har inneburit enhet, solidaritet och de har blivit välintegrerade i samhället. Det har också formats ett hopp och drömmar om en framtid. I 22 ungdomsgrupper har inkomstgenererande aktiviteter startats. Här tillverkas bland annat två, juice och marmelad. Grupperna ansöker om tillstånd för att utveckla och sälja sina produkter i större städer.

BARNES RÄTT TILL HÄLSA - BURKINA FASO

Erikshjälpen arbetar för barns rätt till hälsa. Här är exempel på hur arbetet går till i Burkina Faso.

SITUATION I LANDET

ERIKSHJÄLPENS MÅL

VÅRA RESULTAT 2018

Mer än 25% av alla barn lider av undernäring, i öster hela 35%. 85 av tusen levande födda barn i Burkina Faso blir aldrig fem år, jämfört med knappt tre barn i Sverige. Orsakerna är fattigdom, brist på god hälsovård, klimatförändringar som leder till missväxt samt brist på rent vatten och sanitet.

Barn i de områden där Erikshjälpen arbetar har tillgång till högsta möjliga hälsa.

- Barnen i det lokala barnparlamentet i Kourouma startade en egen insamling som bidrog till att ge 60 undernärda barn näringsrik mat.
- I Arbolle kan 50% av hushållen tack vare förbättrade odlingsmetoder garantera sina barn tre mål mat om dagen under ett år framåt, jämfört med 30% 2017.
- 65% av de hushåll som har fått hjälp till inkomstgenererande aktiviteter kan betala sina barns sjukvårdskostnader, medan bara 50% klarade detta 2017.
- 20 latriner har byggts i Arbolle och hushållen har fått utbildning i sanitet och dricksvattenhantering som förväntas bidra till färre sjukdomar hos barnen.

Många barn vet inte att de har rätt att bestämma över sin egen kropp. Fattiga flickor är särskilt utsatta för sex i utbyte mot presenter, bra betyg eller löften om ett bättre liv. Gravida flickor tvingas nästan alltid avsluta sin skolgång. De löper också större risk att bli bortgifta mot sin vilja, utsatta för våld i nära relationer och att hamna i en svag ställning i familjen och samhället.

Barn har möjlighet att påverka sin tillgång till hälsoinformation, god hälsovård och goda hälsoförhållanden.

- I västra Burkina Faso vet 95% av barnen hur de själva kan påverka sin hälsosituation, tack vare information på högstadieskolor och gymnasieskolor kring sexuellt överförbara sjukdomar och metoder för att undvika oönskad graviditet.
- I öster har andelen skolflickor som blivit gravida minskat. Av de 20 elever som blev gravida 2017/18 har samtliga fullföljt skolet.

Att minska antalet tonårsgraviteter är en nationell prioritet. Att frågan har hamnat högt på dagordningen beror på det stora antalet flickor som slutar skolan i förtid och på de negativa effekterna på kvinnors hälsa och livssituation som kan kopplas till tidig graviditet.

Ansvariga myndigheter tillgodoser barns behov av hälsoinformation, hälsovård och goda hälsoförhållanden.

- I västra Burkina Faso har tre kommuner organiserat information i mellan- och högstadieskolor samt på bynivå om barns sexuella och reproduktiva hälsa, som ett resultat av Erikshjälpens arbete för att stödja och påverka kommunerna att satsa mer på barns rättigheter.
- I samma område satsades 44% av den kommunala budgeten 2018 på verksamhet till förmån för barn, jämfört med 32% föregående år.

Många föräldrar har dålig kunskap om vad de själva kan göra för att påverka sina barns hälsa. Sex är ett tabubelagt ämne, särskilt i relationen föräldrar – barn. Många ungdomar saknar helt kanaler för information om hur kroppen fungerar. Religiösa ledare har ett starkt inflytande men inte minst i kyrkan råder en stark tystnadskultur kring känsliga ämnen som sexuella övergrepp och kvinnlig könsstympning.

Vårdnadshavare, grupper och organisationer har förmåga att försvara och stärka barns rätt till högsta möjliga hälsa.

- I västra Burkina Faso har andelen föräldrar ökat som vaccinerar sina barn, ser till att de sover under myggnät och att de hygieniska förhållandena runt barnen är goda. Flera initiativ har tagits för att sprida information till barn om sexuell och reproduktiv hälsa (filmvisningar, teater). Förändringarna syns enbart i de kommuner där Erikshjälpen arbetar.
- I öster tar fler föräldrar ansvar för att tala med sina barn om sexualitet och om hur kroppen fungerar (43%, jämfört med 41% under 2017).
- Ledarna i 236 kyrkor i olika delar av landet arbetar aktivt för att motverka kvinnlig könsstympning och att stödja kvinnor som har utsatts för ingreppet. Kyrkorna medverkar också till att information om de negativa konsekvenserna med kvinnlig könsstympning sprids utanför kyrkan.

De resultat som redovisas här har uppnåtts i nära samarbete mellan Erikshjälpen och organisationens samarbetspartners.

BARNES RÄTT TILL TRYGGHET OCH SKYDD – UGANDA

Erikshjälpen arbetar för barns rätt till trygghet och skydd. Här är exempel på hur det går till i Uganda.

SITUATION I LANDET

ERIKSHJÄLPENS MÅL

VÅRA RESULTAT 2018

Skyddsneten för utsatta barn i Uganda, som exempelvis barn som lever på gatan och barn på institutioner, har stora brister. Deras rättigheter åsidosätts och de har mycket små möjligheter att göra sina röster hörda, påverka eller delta i beslut.

Barn i Uganda kan åtnjuta sin rätt till skydd.

- Över 2000 barn räddades från gatan och återfördes till sina familjer genom våra partnerorganisationer. Individuell rådgivning ingår som en del av rehabiliteringen och baseras helt efter barnets individuella behov för att kunna fortsätta utvecklas och hantera reaktioner som ilska, relationer med sina kamrater, familjer och samhället i stort.

- Över 1000 barn räddades och rehabiliterades med hjälp av Erikshjälpens lokala partners. Barnen fick grundskoleutbildning och yrkesutbildning för att förbättra sina chanser att åtnjuta ett tryggare liv och sin rätt till skydd. Även socialarbetare utbildades för att bättre kunna hantera re-integrering av barn samt att kunna stötta familjer.

- Erikshjälpen är engagerad i att förstärka insatser för att rädda och rehabilitera barn som bor på gatorna i Uganda. I samarbete med nationella departement och civilsamhällesorganisationer som medverkar till räddning och rehabilitering av barn har Erikshjälpens partner påbörjat en kartläggning av barn som lever på gatan. Ett av barnen hade detta att säga under planeringsfasen: "Det faktiska antalet barn som bor på gatorna är inte känt eftersom det varje dag finns barn som kommer på gatorna med en andra går."

Negativa kulturella föräldrapraxis i samhällen hotar barn eftersom barnens röster inte får höras. I många av dessa samhällen är barn sedda men inte hörda.

Barn kan påverka och förespråka sin rätt till skydd.

- Över 15 000 barn har engagerats och påverkats genom barnrättsklubbar etablerade i skolor och räddnings- och rehabiliteringscenter. Dess medlemmar har nått ut till ytterligare 7500 barn både på skolor och ute i samhället. Detta har ökat medvetenheten bland barnen om deras rättigheter och hur man kan utkräva dem, samt hur man skyddar sig och hur man rapporterar om eventuella brott mot barns rättigheter.

- Genom ett uppmuntrat samarbete mellan barn i skolor, föräldrar och samhällen kom resolutioner till för att skydda barn i ett fiskesamhälle i Uganda. Detta har ökat antalet barn som fullföljer skolan och gett trygghet och skydd mot barnäktenskap och tonårsgraviteter.

- Genom Hope Studio, en musikstudio som stöds av Erikshjälpen, har mer än 2 miljoner mottagare i och omkring Kampala nåtts av information om barns rätt till skydd och information kring hiv/aids. Barnen har även haft möjlighet att prata med politiska ledare i sina samhällen, föräldrar och allmänhet.

Många gatubarn tvingas ut på gatorna till följd av fattigdom i sina samhällen och svaga strukturer för skydd av barn.

Skyldighetsbärande uppfyller sina skyldigheter för att skydda barn.

- Erikshjälpens partner för dialog på nationell nivå, kring behovet av att utforma strategier för att arbeta med grundorsakerna till varför ett barn hamnar på gatan. De har även varit engagerade i dialog med "Ministeriet för jämställdhetsarbete och social utveckling" (MGLSD) om behovet av att ta itu med missbruk/ snifning av flygbränsle som används av barn som bor på gatan samt hur man ska hantera barnäktenskap.

- I de samhällen där system för barns trygghet och skydd har stärkts förändras samhällets attityder. Föräldrar blir mer medvetna om sitt ansvar och fördelarna med att skydda de utsatta barnen inom sina samhällen. Ett sätt är upprättandet av Village Savings Loans Scheme som har förbättrat familjernas ekonomiska situation och välbefinnande. Detta har gett dem bättre möjligheter till att hålla kvar sina barn i skolan och även lett till ett utvecklat socialt nätverk, vilket är ett ytterligare skyddsnet för barnen.

Barns utsatthet och sårbarhet är ett resultat av att vårdgivare är omedvetna eller oförmögna att skydda barn på grund av faktorer som fattigdom och hiv/aids.

Vårdgivare, samhällen och det civila samhället kan försvara och främja rätten till skydd.

- I projektområdena har samhället i stort blivit starkt skyddat barn från att bli utnyttjade. Barnskyddskommittéer har, i samarbete med lokala ledare, föräldrar, polis och myndigheter, hanterat över 200 fall av barnmiss-handel och försummelse och hänvisat mer än 100 fall till polis för utredning.

De resultat som redovisas här har uppnåtts i nära samarbete mellan Erikshjälpen och organisationens samarbetspartners.

Förvaltning

ERIKSHJÄLPENS STYRELSE

Anna Lönn Lundbäck, Michael Kihlström, Linda Gårdstam, Helena Engkvist, Jonas Sandwall, Tobias Nilsson, Cecilia Magnusson, Ulrika Erkenbom Rugumayo

Saknas på bilden: Daniel Skoghäll, Annette Sandwall, Cecilia Hjorth Attefall

FOTO: OSKAR SWERLANDER

Erikshjälpens styrelse

Styrelsen ansvarar för organisation och förvaltning av Erikshjälpens verksamhet. Styrelsen utgjordes under 2018 av elva ordinarie ledamöter. Under året har styrelsen haft fem sammanträden.

Anna Lönn Lundbäck
Ordförande fr o m 2018-05-24. Ordinarie ledamot t o m 2018-05-24. Bor i Göteborg. Tidigare ledamot i styrelsen Erikshjälpen Second Hand. Socionomexamen och en filosofie magisterexamen (degree of master of science in social work). Regionchef Sveriges Byggindustrier Väst.

Cecilia Hjorth Attefall
Ordförande t o m 2018-05-24. Bosatt i Jönköping. Arbetande ordförande (deltid). Informatör, projektledare och kommunpolitiker med fokus på äldrefrågor.

Michael Kihlström
Förste vice ordförande. Bor i Hjo. Arbetar som politisk sekreterare i Västra Götalandsregionen.

Daniel Skoghäll
Andre vice ordförande. Bor i Malmö. Arbetande styrelseordförande i Ilkano Bostad.

Annette Sandwall
Ordinarie ledamot. Bosatt i Göteborg. Fil. Kand med magister i Afrika och internationellt utvecklingsarbete. Jobbar på Skatteverket.

Linda Gårdstam
Ordinarie ledamot. Bor i Västerås. Civilingenjör med inriktning på miljö- och vattenteknik. Arbetar

på VafabMiljö som chef för planeringsenheten.

Jonas Sandwall
Ordinarie ledamot. Bosatt i Ljungskile. Varumärkes- och kommunikationsstrateg. Jobbar även som musiker och artist.

Cecilia Magnusson
Ordinarie ledamot. Bosatt i Jönköping. Infektionsläkare på Ryhov. Arbetar ideellt som jeepläkare i Kenya.

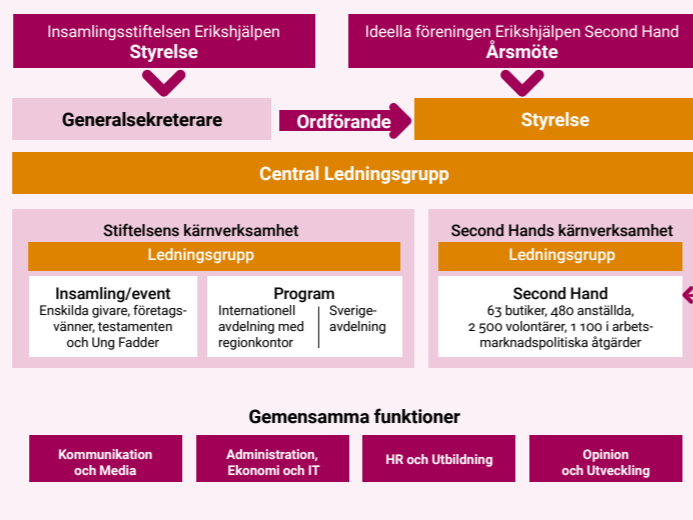
Ulrika Erkenbom Rugumayo
Ordinarie ledamot. Bor i Stockholm. Har arbetat som Director och revisor på PwC och programhandläggare för Diakonia på regionkontoret i Sydafrika. Arbetar nu som CFO på 2050 Consulting AB.

Helena Engkvist
Ordinarie ledamot. Bosatt i Banerid. Projektkoordinator och lärare på Hälsohögskolan samt student (Arbetslivsociologi). Arbetar med Folk & Språk - Wycliffe och SAM med språkutveckling och bibelöversättning i Papua Nya Guinea.

Tobias Nilsson
Ordinarie ledamot. Bor i Lerum. Doktorsexamen i nationalekonomi från Stockholms universitet. Chefsstrateg på Västra Götalandsregionen.

Erikshjälpens organisation

Under 2018 hade Erikshjälpen 57 årsanställda i Sverige. Kontoren finns på de småländska orterna Holsbybrunn och Huskvarna. Regionkontor finns i Bamako i Mali, Kampala i Uganda, Phnom Penh i Kambodja och Cluj i Rumänien.

Valberedning: Bengt Swerlander, Vrigstad (sammankallande), Helena Engkvist, Banerid och Thomas Strand, Vaggeryd.

Revisorer: Leif Göransson, PwC Jönköping, auktoriserad revisor och Mats Angslycke, PwC Jönköping, auktoriserad revisor.

Ledningsgrupp: Ledningsgruppen utses av generalsekreteraren och är operativt ansvarig för organisationen. Under 2018 utgjordes ledningsgruppen, utöver generalsekreterare Daniel Grahn, av:

Mattias Ingesson, utvecklingschef och biträdande generalsekreterare
Peter Toftgård, programchef internationellt
Louise Nordlund Johansson, kommunikationschef
Lotta Olofson, insamlingschef
Birgitta Johansson, programchef Sverige
Mia Clewemar Lindqvist, HR-chef
Tomas Jönsson, chef för administration och ekonomi
Lars-Åke Winberg, biträdande administrativ chef

Årsredovisning

Förvaltningsberättelse

Styrelsen och generalsekreteraren för Erikshjälpen, organisationsnummer 827500-4789, avger härmed årsredovisning för verksamhetsåret 1 januari – 31 december 2018, Erikshjälpens 72:a verksamhetsår. Det fullständiga namnet är ERIKSHJÄLPEN, Insamlingsstiftelsen farbror Eriks Barn- och hjälpverksamhet. Efterföljande ekonomisk redovisning innefattar enbart Insamlingsstiftelsen farbror Eriks Barn- och hjälpverksamhet där föreningen Erikshjälpen Second Hand inte ingår. I förvaltningsberättelsen beskrivs även Erikshjälpens second hand-verksamhet. Denna drivs i egen juridisk person under Erikshjälpens varumärke.

Erikshjälpen bekämpar fattigdom och utsatthet genom att förverkliga barns rättigheter. Verksamheten vilar på en tredelad värdegrund: Eriks anda, en kristen människosyn samt FN:s konvention om barnets rättigheter.

I grund och botten handlar vår vision om att ge barn och familjer framtidstro, livsglädje och hopp. Vi vill skapa förutsättningar för en bättre morgondag där barn aldrig ska behöva leva i fattigdom och utanförskap. Barnen hör hemma i värmen, omgivna av kärlek och omtanke.

Erikshjälpen vill uppmuntra och stötta, ibland kräva och begära, att barn ska få vara barn, med de bästa möjliga förutsättningarna att växa upp och bygga ett gott samhälle.

ALLMÄNT OM VERKSAMHETEN Strategi

Erikshjälpens styrka är en kombination av mikro och makro, lokalt och globalt. Varje enskilt barn är viktigt och förtjänar de bästa förutsättningar för att utveckla sina unika talanger och egenskaper. Gång på gång ser vi att barns växtkraft är enorm om de får rätt förutsättningar. Vi arrangerar barn- och ungdomsgrupper i våra projektländer där barnen själva tillsammans fattar modiga beslut och påverkar sin omgivning.

Samtidigt som vi och våra partners ser till varje enskild individ vill vi också skapa strukturell förändring. Vi söker upp makthavare och beslutsfattare, från bychefer till höga ministrar. I många fall har länder ställt sig bakom FN:s barnkonvention och vårt uppdrag blir att påminna dem om deras ansvar. Ibland är processen enkel, ibland krävs hårt arbete för att ändra lagar och system så att de sätter stopp för övergrepp och utnyttjande av barn.

Erikshjälpen uppskattas för sitt lyhörda och förankrade arbetssätt. Våra partners talar med värme om goda relationer och hur vi arbetar tillsammans. Detta är en viktig återkoppling.

Sedan några år har Erikshjälpen ett nytt mål- och resultatramverk som ännu tydligare än tidigare bygger på förändringsteorin som beskrivits ovan. För varje temaområde; utbildning, hälsa samt trygghet och skydd, har Erikshjälpen definierat önskvärda resultat på fyra nivåer. Första nivån gäller barns egna möjligheter att ha inflytande över sina rättigheter. Den andra nivån vi-

sar hur väl legala skyldighetsbärare lever upp till sitt ansvar. Den tredje berör familjers, förenings och andra moraliskt ansvarigas roll. Och slutligen på övergripande nivå vill Erikshjälpen mäta den faktiska förbättringen som förväntas ha skett för barnen.

Det globala mål- och resultatramverket ligger till grund för regelbundna uppdateringar av de landstrategier som styr arbetet i Erikshjälpens programländer. För varje land finns en kontextanpassad resultatmatris som bygger på det övergripande ramverket.

Internationellt arbete

Under året har Erikshjälpen fortsatt att rusta sin internationella programavdelning för tillväxt, både på huvudkontoret och på regionkontoren. Regionkontoren i Rumänien, Mali, Uganda och Kambodja har gjort några personella förstärkningar. Det årliga globala mötet hölls i Sverige i september, då personal från huvud- och regionkontor möttes för en veckas strategiarbete.

Rörelsen mot en större fokusering av arbetet har fortsatt och det har inneburit att ett antal tidigare projekt och samarbeten har fasats ut. Under 2018 bedrev Erikshjälpen ett aktivt utvecklingsarbete i 18 länder. Under året avslutades stödet till arbetet i Thailand.

De humanitära behoven i världen växer som en följd av klimatförändringar och allt mer långdragna konflikter. Det har inneburit att humanitära insatser har fått ett större utrymme i organisationens budget. Erikshjälpen arbetar metodiskt för att successivt höja sin egen kompetens, liksom våra samarbetspartners förmåga att svara upp mot humanitära behov. Erikshjälpens stora mervärde är just att vi har lokala samarbetspartners på plats som snabbt kan gå in med insatser i ett akut läge.

Arbete i Sverige

Under året har Sverigeavdelningen tillsammans med Erikshjälpen Second Hand fört en aktiv diskussion kring nästa fas av arbetet i Sverige. Erikshjälpen Second Hand har en unik position med ett 60-tal butiker, där vår lokala närvaro och vårt varumärke är välkänt. Utifrån denna position vill vi nu bygga lokala samarbeten och göra sociala insatser för integration med barn och fa-

miljer i centrum. I detta arbete kommer våra olika verksamhetskoncept kunna bidra med erfarenheter och metoder.

I december 2017 inleddes ett tvåårigt projekt, med medel från Vinnova: Lövgårdsskolans innovationslab - höj elevernas resultat och bryt segregation genom samverkan i ett närområde. Projektet genomförs i samverkan med Göteborgs Räddningsmission, GU-venture samt Göteborgs stad.

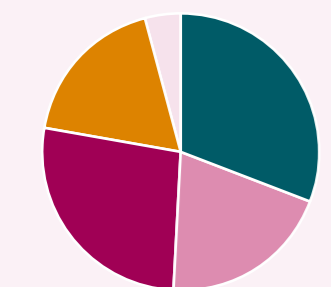
Genom Football For All Global (FFA) får ungdomar, varav största delen ensamkommande flyktingar, hjälp och motivation att förverkliga sina drömmar och nå sin fulla potential genom att kombinera fotboll med personlig utveckling.

Nätverket Empower möjliggör erfarenhetsutbyte och stöd till mötesplatser och fritidsgårdar för unga.

Erikshjälpen samverkar med Göteborgs Räddningsmission kring verksamheten Solrosen. Där erbjuds stöd till barn med nära anhörig i fängelse. En utvärdering av verksamheten har genomförts under året av FoU i Väst. Rapporten bekräftar behovet och vikten av det arbete som genomförs.

Genom Rafiki och Barnrättsäventyret möter Erikshjälpen skolbarn i olika åldrar för att genom samtal, upplevelser och musik förmedla kunskap om Barnkonventionen och barns levnadsvillkor runt om i världen.

Sverigeavdelningen deltar i olika barnrättsnätverk och medverkar vid konferenser och evenemang med fokus på barns rättigheter. Avdelningen ansvarar också för förmedling av anslag och medel från olika fonder och ger råd och stöd till Erikshjälpens partnerorganisationer.

Intäktstyp	Procent
Insamlade medel	31%
Erikshjälpen Second Hand	20%
SMR	27%
Postkodlotteriet, Världens Barn, Radiohjälp m.m.	18%
Övriga intäkter (bl.a. avyttring värdepapper och fastighet)	4%

Intäkter 2018

(miljoner kr)	
Regelbundna gåvor	25,0
Testamenten	3,4
Minnes- och högtidsgåvor	2,1
Övriga gåvor	6,3
Erikshjälpen	
Second Hand Butiker	23,6
SMR	48,8
PostkodLotteriet basstöd	16,0
Världens Barn-kampanjen	3,1
Radiohjälp	2,8
Övriga bidrag (Postkod-Lotteriet Specialprojekt)	5,1
Övriga intäkter	6,5
Totalt	142,7

Erikshjälpen har ett 90-konto som garanterar att gåvorna används på rätt sätt. Verksamheten kontrolleras av Svensk Insamlingskontroll som tillåter att högst 25 procent används till insamling och administration. Erikshjälpens omkostnader är låga. Under 2017 uppgick administrationskostnaderna till 5 procent och insamlingskostnaderna till 6 procent av de totala intäkterna.

KOMMUNIKATION

Erikshjälpen vill kommunicera barns rättigheter och låta barnen komma till tals och spegla deras situation. Det görs på många olika sätt, bland annat genom sociala medier, Erikshjälpens tidningar och genom Erikshjälpen Second Hand. I samarbete med artister, föreläsare, kyrkor och andra aktörer arrangerar eller deltar Erikshjälpen också med information om barns rättigheter och Erikshjälpens verksamhet. Erikshjälpen deltog under 2018 i mer än 200 sådana evenemang. Flera event genomfördes i syfte att särskilt nå unga människor.

Erikshjälpens tidning ges ut som en organisations- och medlemstidning till givare och delas också ut i Erikshjälpen Second Hands butiker. Syftet med tidningen är att lyfta frågor om barns rättigheter och ge en inblick i hur skänkta medel används och hur gåvor kommit till nytta.

Under 2018 utgavs tidningen i en upplaga på 40 000 - 42 500 exemplar, vid fyra tillfällen, årgång 64. Skolprogrammet Rafiki, som sker i samarbete med Individuell Människohjälp, har under året tryckt fyra utgåvor av Rafiki-tidningen i en upplaga av 5 000 - 6 000 exemplar.

RESULTAT OCH STÄLLNING

Verksamheten finansieras framför allt genom gåvor från enskilda givare, företag, överskottet från Erikshjälpen Second Hand och institutionella medel från Sida via Svenska Missionsrådet. Andra viktiga bidragsgivare är Radiohjälp, Världens Barn-kampanjen och Svenska Postkodlotteriet. Att Erikshjälpen har så många olika finansieringskällor bidrar till att skapa en stabil ekonomisk situation med stora möjligheter för organisationen att planera och prioritera insatser. Fördelningen av intäkterna ger också stor frihet att disponera Erikshjälpens medel utan att vara beroende eller styrd av någon enskild finansör.

Erikshjälpens totala intäkter verksamhetsåret 2018 blev 143 miljoner kronor, vilket är en minskning med 5 procent jämfört med föregående år. Privatpersoner är den största och viktigaste givargruppen. Det regelbundna givandet från denna grupp, via bland annat olika typer av faderskap och månads-givande, ligger på samma nivå som föregående år.

Erikshjälpen har under 2018 sålt aktiefonder med en realisationsvinst på 1,9 miljoner. Detta har påverkat resultatet positivt.

Stiftelsen redovisar en förlust på 6,1 miljoner. Budgeterad förlust för 2018 var 0,1 miljoner.

Differensen beror främst på mindre överskott från Second Hand och färre erhållna testamenten. Verksamheten för 2018 planerades och genomfördes utifrån de intäkter som budgeterats för året. 93 procent av intäkterna har gått till ändamålet.

Erikshjälpens styrelse har fastställt riktlinjer för stiftelsens kapitalförvaltning och placeringsetiska regler. Stiftelsen ska förvalta sina medel på ett sådant sätt att kravet på god avkastning och betryggande säkerhet tillgodoses. Medlen ska förvaltas på ett etiskt försvarbart sätt i enlighet med stiftelsens grundläggande värderingar. Erikshjälpen väljer placeringar i börsnoterade företag och aktiefonder som arbetar på ett trovärdigt sätt med miljö och klimat, mänskliga rättigheter, rättvisa arbetsvillkor

och affärsetik. Erikshjälpen väljer bort placeringar i verksamheter som kränker internationella normer och som har koppling till vapen, krigsmateriel, alkohol, tobak, spel och pornografi och fossila bränslen. En placeringskommitté övervakar den löpande förvaltningen och ansvarar för den strategiska och etiska inriktningen. För den löpande förvaltningen anlitar Erikshjälpen flera externa förvaltare.

Erikshjälpens ekonomiska ställning är fortfarande stark, trots årets förlust. Styrelsen har tagit beslut om att över tid ha ett balanserat eget kapital som motsvarar fem till sju månaders omsättning. Härigenom finns tillräckliga reserver för att viss projektverksamhet ska kunna avvecklas på ett värdigt sätt om förutsättningarna för insamling och anslag kraftigt förändras. Per balansdagen har Erikshjälpen ett balanserat eget kapital motsvarande cirka 5,2 månaders omsättning. Erikshjälpens omkostnader är fortsatt låga. Under 2018 uppgick administrationskostnaderna till 5,4 procent och insamlingskostnaderna till 6,3 procent av de totala intäkterna.

FRIIS KVALITETSKOD

Erikshjälpen är medlem i FRII (Frivilligorganisationernas Insamlingsråd) och tillämpar därmed FRIIs kvalitetskod. FRIIs kvalitetskod ska stärka medlemmarnas arbete med intern kontroll och styrning och därigenom bidra till ett starkt och långsiktigt förtroende för givande i Sverige, vilket i sin tur skapar resurser för att uppnå organisationernas ändamål. Ett krav är bland annat att varje medlemsorganisation årligen ska upprätta en effektrapport utifrån FRIIs mall. Effektrapportens syfte är att för givare, allmänheten och andra intressenter visa vilken nytta organisationen gör. En extern revisor ska granska och intyga att organisationen exempelvis har styrande dokument för etiska riktlinjer för insamling.

KVALITETSSÄKRING AV INSATSER

För varje insats finns ett speciellt avtal mellan Erikshjälpen och samarbetsparten ute i fält. Avtalet reglerar hur pengarna ska användas och hur rapportering och revision ska gå till.

Erikshjälpen följer regelbundet upp arbetet i projekten för att försäkra sig om att pengarna går dit de ska och används rätt. Varje år granskas Erikshjälpens bokföring, bokslut och årsredovisning samt styrelsens förvaltning och interna kontroll av auktoriserade revisorer.

HÅLLBARHETSUPPLYSNING

Miljö och klimat

Erikshjälpen verkar i enlighet med sin värdegrund för en hållbar utveckling och ett värdigt förvaltande av den jord där våra barn ska växa upp. Det finns ett tydligt samband mellan negativ miljöpåverkan och ökad fattigdom. Därför arbetar Erikshjälpen kontinuerligt och förebyggande för att undvika negativ miljö- och klimatpåverkan i Sverige men också i våra olika projekt runt om i världen, där barn som lever i utsatthet står i centrum.

Verksamheten hos Erikshjälpen Second Hand bidrar i sig själv till ett hållbart samhälle och skapar bättre förutsättningar för kommande generationers uppväxt och framtid.

Flerårsjämförelser

	2018	2017	2016	2015	2014
Totala intäkter Tkr inkl finansiella intäkter	142 748	150 438	148 763*	131 041*	120 067
Ändamålskostnader/ totala intäkter %	93	90	88*	93*	89
Insamlingskostnader/ totala intäkter %	6	7	6	5	7
Administrationskostnader/ totala intäkter %	5	6	6	5	4

*Den moms-kompensation om 18,9 miljoner kronor för 2016 och 40,7 miljoner kronor för 2015 som erhållits från FRII betraktas som jämförelsestörande post och exkluderas därför i flerårsjämförelse och diagram.

Mångfald

Organisationen har under året arbetat vidare utifrån den policy för mångfald, likabehandling och jämställdhet som antagits. Samtliga medarbetare inom Insamlingsstiftelsen har under året fått kompetensutvecklas inom dessa frågor genom exempelvis kick-off med tema jämställdhet utifrån de globala målen. Mångfaldsgruppen med representanter från alla avdelningarna har på uppdrag av ledningen samordnat arbetet.

Under året har också en lönekartläggning genomförts för att rätta till eventuella osakliga löneskillnader beroende på kön.

Arbetsmiljö och hälsa

Erikshjälpen har fortsatt med det hälsofrämjande, förebyggande och rehabiliterande arbetet. Under året har Erikshjälpens personal haft möjlighet att nyttja friskvårdspeng för att främja fysisk aktivitet. Avtal finns med företagshälsövärd och ergonomigenomgångar på arbetsplatserna har genomförts. Sjukfrånvaron inom Insamlingsstiftelsen uppgick förra året till 4,0 % (från 3,9 % året innan).

Kvinnors sjukfrånvaro var 2018 4,7 % och mäns 2,9 %.

Kompetensförsörjning

Under året har Erikshjälpen arbetat vidare med ledar- och medarbetarutveckling för samtliga medarbetare. Arbetet har syftat till att utveckla såväl organisationen som helhet som arbetsgrupperna. Fokus har också varit på ledarutveckling genom fyra tillfällen under året med Tema Ledarskap för chefer och ledare inom insamlingsstiftelsen tillsammans med Second Hands ledningsteam. Arbetet har följts upp genom en medarbetarenkät som lyft såväl styrkor som utvecklingsområden för organisationen. Erikshjälpens styrkor är framför allt motivation och engagemang hos chefer och medarbetare, att vara en värderingsstörd organisation och att drivas utifrån ett uppdrag av meningsfullhet.

VÄSENTLIGA HÄNDELSER

Arbetet under 2018 har karaktäriserats av två tydliga riktningar.

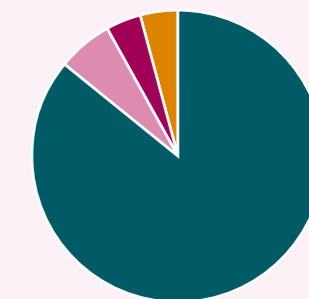
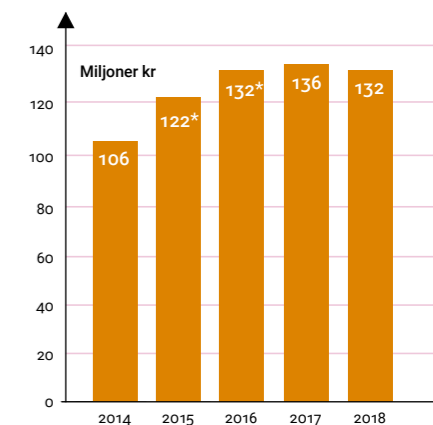
Den ena har handlat om anpassning till en verklighet där ett antal externa faktorer sammanföll på ett negativt sätt. Större gåvor och testamenten blev mindre än tidigare år. Till detta kom en negativ valutautveckling. Den största delen av våra projektutbetalningar sker i US Dollar. För att minska risken för att valutakursförändringar får negativa konsekvenser för våra partnerorganisationer och målgrupper bär Erikshjälpen enligt fastställda riktlinjer risken för ökade kostnader på grund av förändrade valutakurser. Den svaga kronan i relation till framför allt dollarkursen har under året medfört ökade projektkostnader.

Den andra riktningen har varit en nödvändig konsolidering och omorganisation efter många års tillväxt. I princip ses alla avdelningar och arbetsbeskrivningar över med målet att även i framtiden vara resurseffektiva och frigöra så mycket kapital som möjligt för vårt syfte och ändamål.

- Under året har Erikshjälpen arbetat med att utveckla metodiken och strategierna för det sociala arbetet i Sverige. Enligt ett inriktningsbeslut som tagits av stiftelsens styrelse och som bekräftats av styrelsen för Erikshjälpen Second Hand kommer detta arbete framöver utgå från ett tydligare geografiskt perspektiv med fokus på orter där Erikshjälpens second hand-butiker finns. Tanken är att, på några utvalda platser med speciella utmaningar, förstärka vår lokala närvaro. En social samordnare ska med den lokala second hand-butiken som utgångspunkt bidra till ett bättre samhälle.
- Opinionsavdelningen har haft stort genomslag i debatten kring tiggeri, flyktingfrågan och demokrati.
- Tillsammans med Göteborgs Räddningsmission driver och utvecklar Erikshjälpen verksamheten Solrosen. Syftet är att hjälpa barn vars föräldrar är frihetsberövade. Under 2018, efter en rapport

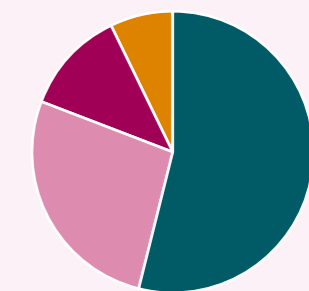
Utbetalat till ändamålet

Erikshjälpen gjorde under 2018 insatser för 132 miljoner kronor.

Fördelning av insatser 2018

Utvecklingsinsatser	86%
Barn i Sverige	6%
Information	4%
Humanitärt bistånd	4%

Regional fördelning av långsiktiga insatser 2018

Afrika	54%
Asien	27%
Östra Europa	12%
Sverige	7%

från Socialstyrelsen, fick detta arbete stor uppmärksamhet med artiklar och reportage i flera medier.

- 2018 etablerades Sveriges första ideella e-handelsplats för second hand under domännamnet secondhand.se. Butiken har fått ett fantastiskt mottagande av recensenter och kunder. Tillsammans med norska Maritastiftelsen etablerades en ny second handbutik i Oslo, enligt Erikshjälpens koncept. Redan efter ett par månader går försäljningen riktigt bra.
- I september 2018 var det stor fest på Erikshjälpen när Erikshjälpens internationella medarbetare samlades till den globala veckan i Sverige.
- Erikshjälpens opinionsarbete har under året haft stort genomslag i debatten kring tiggeri, flyktingfrågan och demokrati.
- Under året genomfördes över 200 event, konserter och samlingar, där Erikshjälpens arbete lyftes fram. En fortsatt kraftig ökning. Årets julkampanj fick draghjälp av att det återvunna plagget utsågs till årets julklapp. Många människor valde också att handla julgåvor i vår gåvobutik.

FRAMTIDA UTVECKLING

2019 är det 90 år sedan Erik Nilsson föddes i Ruda, Högsby kommun. Det kommer att firas under våren samtidigt som organisationen inviger ett nytt våningsplan på kontoret i Huskvarna. Senare i höst firas FN:s konvention om barnets rättigheter som antogs 1989, för 30 år sedan.

Inför 2019 finns i övrigt stora förväntningar och mycket energi:

- Styrelserna för stiftelsen och Second Hand har beslutat om ett samordnat Svergearbete, där flera lokala orter och butikpartners är intresserade av att medverka. Här finns en spirande entreprenörsanda och ett engagemang för att bidra till ett mer integrerat samhälle med starka barn och familjer i centrum. Vi inleder under året i Helsingborg där Kavlifonden finns med som finansier.
- I denna samordning finns också två centrala begrepp som sammanfattar Erikshjälpens verksamhet framöver, nämligen Hopp och Hållbarhet! I våra butiker, i varje projekt står hoppet i centrum. Vi vill ge barn och ungdomar framtidstro och bättre förutsättningar. Hållbarheten är lika given när det gäller återbruk av möbler och kläder, som när det gäller insatser i fält. Ett tydligt tecken på detta är sammanslagningen av våra båda tidningar till en gemensam, med en del bistånd och barnrätt, en del second hand.
- Vi påbörjar en förskjutning i vårt internationella arbete med större befogenheter och ansvar till våra regionala kontor. Syftet är att minska risken för dubbelarbete, öka effektiviteten, kompetensen och dessutom skapa större möjligheter till finansiering i våra programländer.
- Insamling- och kommunikationsavdelningarna slås samman till en gemensam avdelning för att skapa större dynamik i idéarbetet, bättre effektivitet, analys och uppföljning. Den gemensamma avdelningen sam-

lokaliseras till Huskvarna.

- Inom second hand-rörelsen pågår ständiga förbättringar kring logistik, försäljning och kundvård. Konceptet ses över med syfte att förbättra butikernas alla tre mål, lönsamhet, social påverkan och miljömässiga resultat. Under året utreds nya modeller mindre och mer centralt placerade butiksytor samt sortering i gemensamma lager.
- E-handelsbutiken som lanserades under 2018 är fortfarande under uppbyggnad och kräver stort engagemang för att nå sin fulla potential.
- Opinionsarbetet som utvecklats snabbt de senaste åren kommer lyftas till nästa nivå genom större resurser och bättre struktur. Samma sak gäller det arbete som vi kallar Strategisk finansiering där vi mer systematiskt bearbetar fonder, företag och stiftelser.

Vi tror fortsatt på tillväxt i verksamheten. Varumärket Erikshjälpen är starkt och möjligheterna stora. Ännu större är världens orättvisor och barns utsatthet. Vi lever fortfarande i Erik Nilssons verklighet och dröm. En verklighet där barn far illa, är ensamma och sårbara. Med en dröm om att alla barn ska växa upp med kärlek, trygghet, hälsa och utbildning. Erikshjälpens vision, En förändrad värld där barns drömmar får liv, lyser klarare än någonsin. Vi vill göra mer för fler!

Ekonomisk redovisning

Resultaträkning

Belopp i tkr

	Not	2018	2017
Verksamhetsintäkter	1, 2		
Gåvor	3	76 337	94 262
Bidrag	3	59 863	48 762
Övriga intäkter	3	2 727	3 989
Summa verksamhetsintäkter		138 927	147 013
Verksamhetskostnader	4, 5, 6		
Ändamålskostnader		-132 145	-135 943
Insamlingskostnader		-8 954	-10 349
Administrationskostnader		-7 687	-8 428
Summa verksamhetskostnader		-148 786	-154 720
Verksamhetsresultat		-9 859	-7 707
Resultat från finansiella poster			
Resultat från värdepapper och fordringar som är anläggningstillgångar	7	-	-250
Räntekostnader och liknande resultatposter		-3	-2
Ränteintäkter och liknande resultatposter	8	3 824	3 425
Summa resultat från finansiella investeringar		3 821	3 173
Resultat efter finansiella poster		-6 038	-4 534
Skatt på årets resultat	9	-67	-357
Årets förlust		-6 105	-4 891
Förändring av ändamålsbestämda medel			
Årets resultat enligt resultaträkningen		-6 105	-4 891
Utnyttjande av ändamålsbestämda medel från tidigare år		2 588	1 559
Ändamålsbestämning av medel		-1 437	-1 374
Kvarstående belopp för året/ förändring balanserat kapital		-4 954	-4 706

FOTO: ANNA HÅLLAMS

Balansräkning

Belopp i tkr

	Not	2018-12-31	2017-12-31
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
<i>Materiella anläggningstillgångar</i>			
Byggnader och mark	10	2 566	3 992
Inventarier och fordon	11	603	886
		3 169	4 878
<i>Finansiella anläggningstillgångar</i>			
Långfristiga fordringar	12	1 500	1 800
Summa anläggningstillgångar		4 669	6 678
Omsättningstillgångar			
<i>Varulager</i>			
Handelsvaror		967	1 102
<i>Kortfristiga fordringar</i>			
Kundfordringar		423	467
Övriga fordringar		5 860	211
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	13	2 256	4 484
		8 539	5 162
<i>Kortfristiga placeringar</i>			
Likvida medel för särskilda ändamål	14	46 005	57 724
Kassa och bank	15	10 456	15 303
		8 354	4 494
Summa omsättningstillgångar		74 321	83 785
Summa tillgångar		78 990	90 463
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
Eget kapital			
Ändamålsbestämda medel		4 550	5 701
Balanserat resultat		57 032	61 985
Summa eget kapital		61 582	67 686
Kortfristiga skulder			
Leverantörsskulder		1 302	1 565
Skatteskulder		341	676
Skuld erhållna ej nyttjade bidrag	16	10 443	10 772
Övriga skulder		639	5 011
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	17	4 683	4 753
Summa kortfristiga skulder		17 408	22 777
Summa eget kapital och skulder		78 990	90 463

Kassaflödesanalys

Belopp i tkr

	Not	2018	2017
Den löpande verksamheten			
Resultat efter finansiella poster		-6 038	-4 534
<i>Justering för poster som inte ingår i kassaflödet</i>			
Avskrivningar		714	759
Vinst vid försäljning av anläggningstillgångar		-248	-1 941
Övriga poster		-	-106
Betald inkomstskatt		-402	-180
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändringar av verksamhetskaptal		-5 974	-6 002
Förändringar i verksamhetskaptal			
Förändring av varulager		135	575
Förändring kortfristiga fordringar		-3 377	8 885
Förändring kortfristiga skulder		-5 034	-9 965
Kassaflöde från den löpande verksamheten		-14 250	-6 507
Investeringsverksamheten			
Förvärv av materiella anläggningstillgångar		-99	-300
Amortering från Human Bridge		300	-
Försäljning av materiella anläggningstillgångar		1 343	471
Kassaflöde från investeringsverksamheten		1 544	171
Finansieringsverksamheten			
Förändring av kortfristiga placeringar		11 719	-19 812
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		11 719	-19 812
Årets kassaflöde		-987	-26 148
Likvida medel vid årets början		19 797	45 945
Likvida medel vid årets slut	18	18 810	19 797

Förändringar i eget kapital

Belopp i tkr

	Ändamålsbestämda medel	Balanserat resultat	Årets resultat	Totalt eget kapital
Eget kapital 2017-12-31	5 701	66 877	-4 891	67 687
Omföring föregående års resultat	-	-4 891	4 891	-
Reserveringar	1 451	-1 451	-	-
Nyttjade medel	-2 602	2 602	-	-
Årets resultat	-	-	-6 105	-6 105
Eget kapital 2018-12-31	4 550	63 137	-6 105	61 582

Ändamålsbestämda medel utgörs av gåvor och bidrag som av olika anledningar har reserverats för specifika insatser. Det kan handla om medel som samlats in under en riktad kampanj eller testamente och gåvor som förenats med särskilda villkor. Redovisade ändamålsbestämda medel är i huvudsak avsatta för insatser i Etiopien, Rumänien och Baltikum.

Noter

Not 1

Redovisnings- och värderingsprinciper

Insamlingsorganisationens redovisnings- och värderingsprinciper överensstämmer med årsredovisningslagen, BFNAR 2012:1 (K3) och FRIIs Styrande riktlinjer för årsredovisning. Principerna är oförändrade mot föregående år.

RESULTATRÄKNINGEN

VERKSAMHETSINTÄKTER

Endast det inflöde av ekonomiska fördelar som erhållits eller kommer att erhållas för egen räkning redovisas som intäkt. Intäkter värderas, om inget särskilt anges nedan, till verkliga värdet av det som erhållits eller kommer att erhållas. Nedan beskrivs, för respektive intäktspost, när intäktsredovisning sker.

Gåvor och bidrag

En transaktion i vilken stiftelsen tar emot en tillgång eller en tjänst som har ett värde utan att ge tillbaka motsvarande värde i utbyte är en gåva eller ett erhållit bidrag. Om tillgången eller tjänsten erhålls därför att organisationen uppfyllt eller kommer att uppfylla vissa villkor och om organisationen har en skyldighet att återbetala till motparten om villkoren inte uppfylls, är det ett erhållit bidrag. Är det inget bidrag är det en gåva.

Gåvor

Gåvor redovisas enligt huvudregeln som intäkt när de erhålls. En gåva som intäktsförts redovisas antingen som en tillgång eller en kostnad beroende på om gåvan förbrukas direkt eller inte. Gåvor som organisationen avser att stadigvarande bruka i verksamheten redovisas som anläggningstillgångar. Övriga gåvor, som inte förbrukats, redovisas som omsättningstillgångar. Gåvor värderas enligt huvudregeln till verkligt värde. I de fall stiftelsen lämnat en ersättning för att erhålla gåvan minskas gåvans värde med ersättningen.

Bidrag

Bidrag redovisas som intäkt när villkoren för att erhålla bidraget har uppfyllts. Erhållna bidrag redovisas som skuld till dess att villkoren för att erhålla bidraget uppfylls. Erhållna bidrag värderas till det verkliga värdet av den tillgången som organisationen fått eller kommer att få.

Övriga intäkter

Hyesintäkter redovisas i den period uthyrningen avser. Ränteintäkter redovisas i enlighet med effektivräntemetoden. Utdelning redovisas när rätten att erhålla utdelningen är säkerställd.

VERKSAMHETSKOSTNADER

Verksamhetskostnader delas in i följande funktioner; ändamålskostnader, insamlingskostnader och administrationskostnader.

Ändamålskostnader

Som ändamålskostnader klassificeras sådana kostnader som har ett direkt samband med Erikshjälpens vision och uppdrag enligt stadgarna. Hit räknas bland annat kostnader för Erikshjälpens biståndsprojekt, informationsprojekt, opinionsbildning (till exempel via Erikshjälpens tidning eller webbplats) samt material- och humanitärt bistånd. I posten ändamålskostnader ingår lönekostnader och administrativa kostnader för den personal som arbetar med dessa verksamheter samt gemensamma kostnader som fördelas på samtliga verksamhetsgrenar.

Insamlingskostnader

Med insamlingskostnader menas direkta kostnader för insamlingsarbete som riktar sig till givare, det vill säga kostnader för att inspirera och uppmuntra människor att bidra till Erikshjälpens verksamhet genom gåvor och testamenten eller som månadsgivare och faddrar. Insamlingsarbetet innefattar både kontakter och kommunikation med befintliga givare och externa satsningar för att rekrytera nya givare. Till insamlingskostnader räknas kostnader för reklam och marknadsföring (till exempel annonsering), produktionskostnad och porto för insamlingsbrev och tackbrev, löner och administrativa kostnader för insamlingspersonalen samt fördelade gemensamma kostnader.

Administrationskostnader

Till administrationskostnader räknas sådana kostnader som är nödvändiga för att administrera organisationen Erikshjälpen. En väl fungerande administration behövs för att skapa goda förutsättningar för insamlingsarbetet och projektverksamheten. I administrationskostnaderna ingår lönekostnaden för generalsekreteraren och den administrativa personalen (HR, ekonomi, IT med mera) samt fördelade gemensamma kostnader. Under denna post finns även redovisnings- och revisionskostnader och övriga kostnader som inte går att hänföra till insamlings- eller projektverksamheten.

Till och med september 2018 har Erikshjälpen skött administrationen för Världens barn-kampanjen, inklusive utbetalning av löner och ersättningar, se Not 5. För att underlätta jämförelser mellan åren särredovisas dessa kostnader och påverkar således inte Erikshjälpens resultat.

Leasing och hyra

Stiftelsens samtliga leasingavtal redovisas som operationella, det vill säga leasingavgiften (inklusive första förhöjd hyra) redovisas linjärt över leasingperioden.

Ersättningar till anställda

Löpande ersättningar till anställda i form av löner, sociala avgifter och liknande kostnadsförs i takt med att de anställda utför tjänster. Eftersom alla pensionsförpliktelser klassificerats som avgiftsbestämda redovisas en kostnad det år pensionen tjänas in.

Inkomstskatt

Stiftelsen är befriad från inkomstskatt i sin ideella verksamhet eftersom den uppfyller kraven som allmännyttig enligt skattelagstiftningen. Stiftelsen är dock inkomstskattskyldig för överskott vid uthyrning av fastighet.

BALANSRÄKNINGEN

Tillgångar, skulder och avsättningar värderas till anskaffningsvärde om inget annat anges nedan.

Materiella anläggningstillgångar

I Stiftelsen finns materiella anläggningstillgångar redovisade enligt två olika definitioner i K3: Som grundregel gäller att en materiell anläggningstillgång är en fysisk tillgång som innehåser för att bedriva näringsverksamhet (ge kassaflöde). För ideell sektor gäller att materiell anläggningstillgång även omfattar fysisk tillgång som innehåser för det ideella ändamålet även om grundregeln inte är uppfylld. De flesta anläggningstillgångar har klassificerats utifrån den senare regeln då de används för stiftelsens ideella ändamål. Nedskrivningsprövning sker alltid för sådana tillgångar som inte längre uppfyller kraven att definieras som materiella anläggningstillgångar. Enligt K3 ska omklassificering inte göras.

Bidrag, privaträttsliga och offentligrättsliga, som avser förvärv av materiell anläggningstillgång reducerar tillgångens anskaffningsvärde.

En materiell anläggningstillgång som har betydande komponenter där skillnaden i förbrukning förväntas vara väsentlig, redovisas och skrivs av som separata enheter utifrån varje komponents nyttjandeperiod. När en komponent i en anläggningstillgång byts ut, utranteras eventuell kvarvarande del av den gamla komponenten och den nya komponentens anskaffningsvärde aktiveras. Tillkommande utgifter som avser tillgångar som inte delas upp i komponenter läggs till anskaffnings-

värdet till den del tillgångens prestanda ökar i förhållande till tillgångens värde vid anskaffningstidpunkten.

Utgifter för löpande reparation och underhåll redovisas som kostnader. Realisationsvinst respektive realisationsförlust vid avyttring av en materiell anläggningstillgång redovisas som Övriga verksamhetsintäkter respektive Övriga verksamhetskostnader.

Materiella anläggningstillgångar skrivs av systematiskt över tillgångens bedömda nyttjandeperiod. När tillgångarnas avskrivningsbara belopp fastställs, beaktas i förekommande fall tillgångens restvärde. Linjär avskrivningsmetod används.

Följande avskrivningstider tillämpas:

Mark Ingen avskrivning

Byggnader

Stomme 50 år

Fasad 50 år

Tak 30 år

Ytskikt 30 år

Bergvärme 10 år

Datorer 3 år

Inventarier 5 år

Finansiella tillgångar

Vid anskaffningstidpunkten värderas finansiella tillgångar till anskaffningsvärde med tillägg för direkta transaktionsutgifter. Efter det första redovisningstillfället värderas kortfristiga placeringar enligt lägsta värdets princip, det vill säga till det lägsta av anskaffningsvärdet och nettoförsäljningsvärdet på balansdagen. Kundfordringar värderas individuellt till det belopp som beräknas inflyta. Fordringar och skulder i utländsk valuta värderas till balansdagens kurs.

Gåvor och testamentsmedel

Tillgångar, som fastigheter, aktier och andra värdepapper, som skänks till Erikshjälpen värderas till marknadsvärde vid gavotillfället. Intäkten redovisas i posten gåvor.

Aktier, andelar och räntebärande placeringar

Kortfristiga innehav av aktier och andelar värderas till det lägsta av anskaffningsvärdet och verkligt värde (marknadsvärde). Om det verkliga värdet har minskat och denna värdenedgång bedöms vara varaktig görs nedskrivning. Erikshjälpen väljer placeringar i börsnoterade företag och aktiefonder som arbetar på ett trovärdigt sätt med miljö och klimat, mänskliga rättigheter, rättvisa arbetsvillkor och affärsetik. Placeringar i verksamheter

som kränker internationella normer och som har koppling till vapen, krigsmateriel, alkohol, tobak, spel och pornografi och fossila bränslen väljs bort.

Risker

Erikshjälpen arbetar utifrån den av styrelsen fastställda Risk- och säkerhetspolicyn. Stiftelsen vill kunna fatta medvetna strategiska beslut och säkerställa bästa möjliga effekt av gåvor och bidrag. Med utgångspunkt i fastställda riktlinjer för riskanalys och riskhantering bedrivs arbetet för att bevara givarnas förtroende och organisationens rykte och varumärke. Riskhanteringen handlar om att identifiera och förebygga eller minimera risker när det gäller personalens hälsa och säkerhet, programverksamheten, organisationens tillgångar eller andra störningar och förluster. En väl fungerande riskhantering ökar möjligheten att nå uppsatta mål.

När det gäller Erikshjälpens finansiella tillgångar finns riktlinjer för riskhantering dokumenterade i organisationens placeringspolicy. Stiftelsen ska förvalta sina medel på ett sådant sätt att kravet på god avkastning och betryggande säkerhet tillgodoses. Medlen ska förvaltas på ett etiskt försvarbart sätt i enlighet med stiftelsens grundläggande värderingar.

Erikshjälpen ska enligt styrelsebeslut ha ett balanserat eget kapital som motsvarar aktuell omsättning för fem till sju månader. Minst 80 % av de placeringsbara medlen ska placeras så att de på kort varsel kan omvandlas till likvida medel. I placeringspolicyn anges gränsvärden för andelen aktierelaterade och ränterelaterade placeringar. Placering i enskild aktie får högst uppgå till 10 % av hela aktieportföljen.

Valutaterminskontrakt används vid bedömt behov för att skydda stiftelsen mot förändringar i valutakurser genom att kontrakten fastställer den kurs till vilken en tillgång eller skuld i utländsk valuta kommer att realiseras. Valutaterminskontrakt tecknas utifrån riktlinjer i Stiftelsens Valutakursriskpolicy. Denna policy fastställer riktlinjerna för hur Erikshjälpens valutakursrisker hanteras, den reglerar vilka risker som ska begränsas och på vilket sätt detta ska ske.

Varulager

Handelsvaror värderas, med tillämpning av först-in först-ut-principen, till det lägsta av anskaffningsvärdet och nettoförsäljningsvärdet på balansdagen. Lagret består till större delen av stickers och leksaker till Systems Hemliga låda.

Ändamålsbestämda medel

I posten Ändamålsbestämda medel i eget kapital redovisas ännu inte förbrukade gåvor och bidrag som av olika anledningar reserverats för specifika insatser.

Skuld erhållna ej nyttjade bidrag

I de fall Erikshjälpen har erhållit bidrag men ännu inte uppfyllt villkoren redovisas detta som en skuld.

Kassaflödesanalys

Kassaflödesanalysen upprättas enligt indirekt metod och visar in- och utbetalningar uppdelade på den löpande verksamheten, investeringsverksamheten eller finansieringsverksamheten. Det redovisade kassaflödet omfattar endast transaktioner som medfört in- eller utbetalningar. Som likvida medel klassificeras förutom kassamedel, disponibla tillgodohavanden hos banker och andra kreditinstitut samt kortfristiga likvida placeringar som är noterade på en marknadsplats.

Omräkning av utländsk valuta

Fordringar och skulder i utländsk valuta värderas till balansdagkurs, vilket är växelkursen på balansdagen.

Hela effekten av förändringar i valutakurserna redovisas i resultaträkningen när säkringen upphör och säkringsinstrumentet förfaller till betalning.

Not 2

Uppskattningar och bedömningar

Styrelsen ser inga väsentliga osäkerhetsfaktorer i de uppskattningar och bedömningar som finns per balansdagen och som skulle kunna innebära en betydande risk för en väsentlig justering av de redovisade värdena för tillgångar och skulder under nästa räkenskapsår.

Belopp i tkr

Not 3

Verksamhetsintäkter	2018	2017
<i>Gåvor som redovisats i resultaträkningen fördelar sig enligt följande:</i>		
Regelbundna gåvor	24 988	25 243
Testamenten	3 352	11 331
Postkodlotteriet Basstöd	16 000	15 000
Erikshjälpen Secondhandbutiker	23 600	29 004
Övriga gåvor	8 397	13 684
Summa	76 337	94 262
<i>Bidrag fördelar sig enligt följande:</i>		
Svenska Missionsrådet	47 983	38 468
Radiohjälpen	2 787	3 185
Världens Barn	3 111	3 292
Forum Syd	835	-
Postkodlotteriet Projektstöd	4 519	3 617
Övriga institutionella givare	628	200
Summa	59 863	48 762
<i>Övriga intäkter fördelar sig enligt följande:</i>		
Hysesintäkter	809	887
Varuförsäljning	1 254	999
Realisationsvinster	207	1 941
Övrigt	457	162
Summa	2 727	3 989

Regelbundna gåvor innehåller avtalsgåvor (bl a fadderbidrag) och månadsbrev/tidning. Övriga gåvor innehåller spontana gåvor bl a vid katastrofinsamlingar.

Bidrag har intäktsförts med belopp motsvarande de ändamålskostnader som uppkommer under året, varvid resterande del av erhållna bidrag har skuldförts. I intäktsfört belopp inräknas även bidrag för administrationskostnader.

Gåvor som inte redovisats i resultaträkningen

Med gåvor som inte redovisas i resultaträkningen avses exempelvis erhållna annonsutrymmen, fria eller reducerade hyror och ideellt arbete. Enligt Insamlingsstiftelsens bedömning har inte några väsentliga gåvor erhållits som inte har redovisats i resultaträkningen.

Belopp i tkr

Not 4

Operationella leasingavtal - leasetagare **2018** **2017**

Framtida minimileaseavgifter som ska erläggas avseende icke uppsägningsbara leasingavtal:

Förfaller till betalning inom ett år	1 128	1 123
Förfaller till betalning senare än ett men inom fem år	784	1 867
Under perioden kostnadsförda hyror	1 318	1 272

Stiftelsen har hyresavtal för lokal vilket löper med uppsägningstid om nio månader. Stiftelsen har också en fastighet som hyrs ut. Enligt avtal löper hyresperioden med en månads uppsägningstid.

Not 5

Personal mm.	2018	2017
Kvinnor	33	32
Män	24	23
Totalt medelantal anställda	57	55

Könsfördelning i styrelse och bland ledande befattningshavare
Styrelseledamöter på balansdagen

Kvinnor	6	6
Män	5	5
Totalt	11	11

Ledande befattningshavare på balansdagen

Kvinnor	4	3
Män	5	5
Totalt	9	8

Löner, arvoden och andra ersättningar

Ledamöter i styrelse	300	294
Generalsekreterare	691	670
Övriga anställda	16 577	16 493
	17 568	17 457

Pensionskostnader och andra sociala avgifter

Pensionskostnader för generalsekreterare	260	209
Pensionskostnader för styrelsen	14	19
Pensionskostnader för övriga anställda	1 789	1 938
Andra sociala avgifter enligt lag och avtal	6 091	5 512
	8 154	7 678

I övriga sociala kostnader ingår personalförsäkringar, löneskatt samt arbetsgivaravgifter för de anställda. För stiftelsens generalsekreterare har utöver avtalspension och en extra pensionsavsättning på 15% (10%), beräknat utifrån erhållen lön, inga andra förmåner utgått under räkenskapsåret. Det utgår heller ingen övertidsersättning för generalsekreteraren. I styrelsekostnader ingår även en halvtidsstjänst för arvoderad ordförande fram tom augusti 2018. Efter detta datum arvoderas nytillträdd ordförande istället med ett fast belopp. Stiftelsen har inga övriga utfästelser om pension eller avgångsvederlag till personer i ledande ställning.

Regionkontor

Erikshjälpen har fyra regionkontor. Personalen på kontoret i Mali är anställda under en nationell registrering av organisationen. Övriga kontor, i Kambodja, Uganda och Rumänien, bemannas med personal som har sin formella anställning hos en lokal partnerorganisation. Kostnaderna för samtliga dessa tjänster redovisas som ändamålskostnader under posten Regionkontor i not 6 och ingår inte i uppställningen ovan.

Belopp i tkr

Personalkostnader för anställda i Världens Barn-kampanjen

Löner och ersättningar	885	3 009
Pensionskostnader	78	195
Sociala kostnader	267	968
	1 230	4 172

Erikshjälpens resultat har ej påverkats då full kostnadstäckning erhållits av Världens Barn kampanjen.

Not 6

Ändamålskostnader	2018	2017
Program	101 286	99 491
Humanitära insatser	4 960	10 017
Regionkontor	4 578	4 722
Programsamordning	10 998	10 935
Materialbistånd Human Bridge	1 500	1 500
Skandinaviska Läkarbanken	1 881	1 765
Kommunikation	5 418	5 475
Årsanslag och övriga ansökningar	1 524	1 679
Övrigt	-	359
Summa	132 145	135 943

Not 7

Resultat från övriga värdepapper som är anläggningstillgångar	2018	2017
Nedskrivningar	-	-250
Summa	0	-250

Not 8

Ränteintäkter och liknande resultatposter	2018	2017
Utdelningar	872	865
Ränteintäkter	707	612
Kursdifferenser	309	1 009
Realisationsresultat vid försäljningar	1 936	939
Summa	3 824	3 425

Not 9

Skatt på näringsverksamhet	2018	2017
Aktuell skatt	-67	-357
Skatt på årets resultat	-67	-357
Redovisat resultat, i skattepliktig verksamhet, före skatt	306	498
Skatt beräknad enligt gällande skattesats (22%)	-67	-109
Skatt hänförlig till tidigare års redovisade resultat i skattepliktig näringsverksamhet	-	-248
Redovisad skattekostnad	-67	-357

Belopp i tkr

Not 10

	2018-12-31	2017-12-31
Förvaltningsfastigheter		
Ingående anskaffningsvärde	20 868	20 742
Gåvobyggnader	-	376
Försäljningar och utrangeringar	-5 765	-250
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	15 103	20 868
Ingående avskrivningar	-16 876	-16 548
Försäljningar och utrangeringar	4 690	11
Årets avskrivningar	-351	-339
Utgående ackumulerade avskrivningar	-12 537	-16 876
Utgående redovisat värde	2 566	3 992
Marknadsvärde	14 500	17 300

Fastigheten är värderad av extern part 2015. Inga väsentliga förändringar av värdet bedöms ha skett fram till balansdagen.

Not 11

	2018-12-31	2017-12-31
Inventarier		
Ingående anskaffningsvärde	4 642	5 193
Inköp	99	300
Försäljningar och utrangeringar	-329	-851
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	4 412	4 642
Ingående avskrivningar	-3 756	-4 187
Försäljningar och utrangeringar	310	851
Årets avskrivningar	-363	-420
Utgående ackumulerade avskrivningar	-3 809	-3 756
Utgående redovisat värde	603	886

Not 12

	2018-12-31	2017-12-31
Långfristiga fordringar		
Ingående anskaffningsvärden	1 800	1 800
Amorteringar, avgående fordringar	-300	-
Utgående bokfört värde	1 500	1 800

Not 13

	2018-12-31	2017-12-31
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter		
Förutbetalda hyror	322	320
Förutbetalda försäkringspremier	74	89
Upplupna ränteintäkter	233	221
Upplupna lönebidrag	-	46
Upplupna projektutbetalningar	1 520	1 941
Upplupen intäkt fastighetsförsäljning	-	1 800
Övriga poster	107	67
Summa	2 256	4 484

Belopp i tkr

Not 14

	2018-12-31	2017-12-31
Kortfristiga placeringar		
Svenska aktier	23 263	18 375
Aktiefonder	1 691	2 718
Räntefonder	21 051	36 631
Summa	46 005	57 724

Marknadsvärdet uppgår per 2018-12-31 till 49 470 (67 019) tkr.

Not 15

	2018-12-31	2017-12-31
Likvida medel för särskilda ändamål		
Specifikation av likvida medel vid årets slut		
Svenska Missionsrådet	499	7 080
Forum Syd	2 258	-
Världens-barn-kampanjen	-	4 531
Radiohjälpen/Världens Barn	2 893	614
Postkodlotteriet	4 540	3 060
Övriga	266	18
Summa	10 456	15 303

Erikshjälpen administrerade fram t.o.m. 2018-09-20 Världens Barn-kampanjen. 2017-12-31 fanns hos Erikshjälpen likvida medel om 4 531 tkr tillhörande kampanjen. Motsvarande belopp fanns skuldfört under övriga skulder.

Not 16

	2018-12-31	2017-12-31
Skuld erhållna ej nyttjade bidrag		
Svenska Missionsrådet	499	7 080
Forum Syd	2 246	-
Radiohjälpen/Världens Barn	2 893	614
Postkodlotteriet	4 540	3 060
Övriga poster	265	18
Summa	10 443	10 772

Skulderna avser ej påbörjade, samt delvis påbörjade projekt, där kostnader i projekten som kommer att finansieras av erhållna bidrag ännu ej har uppkommit.

Not 17

	2018-12-31	2017-12-31
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter		
Upplupna semesterlöner	2 025	2 037
Upplupna löner	335	234
Upplupna sociala avgifter	1 458	1 454
Upplupna projektutbetalningar	473	589
Övriga poster	392	439
Summa	4 683	4 753

Not 18

	2018-12-31	2017-12-31
Likvida medel		
Kassamedel	4	3
Banktillgodohavanden	18 806	19 794
Summa	18 810	19 797

FOTO: STINA WESSLUND

Underskrifter

Huskvarna 2019-03-29

Anna Lönn Lundbäck
Ordförande

Michael Kihlström
1:a vice ordförande

Daniel Skoghäll
2:e vice ordförande

Daniel Grahn
Generalsekreterare

Linda Gårdstam

Cecilia Magnusson

Jonas Sandwall

Helena Engkvist

Annette Sandwall

Tobias Nilsson

Ulrika Erkenborn Rugumayo

Vår revisionsberättelse har lämnats 2019-04-12
Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB

Leif Göransson
Auktoriserad revisor

Mats Angslycke
Auktoriserad revisor

Revisionsberättelse

Till styrelsen i ERIKSHJÄLPEN, Insamlingsstiftelsen Farbror Eriks Barn- och hjälpverksamhet, org.nr 827500-4789

Rapport om årsredovisningen

Uttalanden

Vi har utfört en revision av årsredovisningen för ERIKSHJÄLPEN, Insamlingsstiftelsen Farbror Eriks Barn- och Hjälpverksamhet för år 2018. Stiftelsens årsredovisning ingår på sidorna 29-44 i detta dokument.

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av stiftelsens finansiella ställning per den 31 december 2018 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året enligt årsredovisningslagen. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt dessa standarder beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Vi är oberoende i förhållande till stiftelsen enligt god revisionssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Annan information än årsredovisningen

Det är styrelsen som har ansvaret för den andra informationen. Den andra informationen består av årsberättelsen sid 1-28. Vårt uttalande avseende årsredovisningen omfattar inte denna information och vi gör inget uttalande med bestyrkande avseende denna andra information.

I samband med vår revision av årsredovisningen är det vårt ansvar att läsa den information som identifieras ovan och överväga om informationen i väsentlig utsträckning är oförenlig med årsredovisningen. Vid denna genomgång beaktar vi även den kunskap vi i övrigt inhämtat under revisionen samt bedömer om informationen i övrigt verkar innehålla väsentliga felaktigheter.

Om vi, baserat på det arbete som har utförts avseende denna information, drar slutsatsen att den andra informationen innehåller en väsentlig felaktighet, är vi skyldiga att rapportera detta. Vi har inget att rapportera i det avseendet.

Styrelsens och generalsekreterarens ansvar

Det är styrelsen och generalsekreteraren som har ansvaret för att årsredovisningen upprättas och att den ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen. Styrelsen och generalsekreteraren an-

svarar även för den interna kontroll som den bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på misstag.

Vid upprättandet av årsredovisningen ansvarar styrelsen och generalsekreteraren för bedömningen av stiftelsens förmåga att fortsätta verksamheten. Den uppger, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om styrelsen och generalsekreteraren avser att likvidera stiftelsen, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

Revisorns ansvar

Våra mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på misstag, och att lämna en revisionsberättelse som innehåller våra uttalanden. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller misstag och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen.

Som del av en revision enligt ISA använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- identifierar och bedömer vi riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på misstag, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för våra uttalanden. Risken för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på misstag, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfalskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.
- skaffar vi oss en förståelse av den del av stiftelsens interna kontroll som har betydelse för vår revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala oss om effektiviteten i den interna kontrollen.
- utvärderar vi lämpligheten i de redovisningsprinciper som an-

vänds och rimligheten i styrelsens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.

· drar vi en slutsats om lämpligheten i att styrelsen använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av årsredovisningen. Vi drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om huruvida det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om stiftelsens förmåga att fortsätta verksamheten. Om vi drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste vi i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i årsredovisningen om den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera uttalandet om årsredovisningen. Våra slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Dock kan framtida händelser eller förhållanden göra att en stiftelse inte längre kan fortsätta verksamheten.

· utvärderar vi den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningen, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.

Vi måste informera styrelsen och generalsekreteraren om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Vi måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland eventuella betydande brister i den interna kontrollen som vi identifierat.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Uttalande

Utöver vår revision av årsredovisningen har vi även utfört en revision av styrelsens förvaltning för ERIKSHJÄLPEN, Insamlingsstiftelsen Farbror Eriks Barn- och Hjälpverksamhet för år 2018.

Enligt vår uppfattning har styrelseledamöterna inte handlat i strid med stiftelselagen, stiftelseförordnandet eller årsredovisningslagen.

Grund för uttalande

Vi har utfört revisionen enligt god revisionsred i Sverige. Vårt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Vi är oberoende i förhållande till stiftelsen enligt god revisionsred i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för vårt uttalande.

Styrelsens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förvaltningen enligt stiftelselagen och stiftelseförordnandet.

Revisorns ansvar

Vårt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed vårt uttalande, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon styrelseledamot i något väsentligt avseende:

- företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningsskyldighet mot stiftelsen eller om det finns skäl för entledigande, eller
- på något annat sätt handlat i strid med stiftelselagen, stiftelseförordnandet eller årsredovisningslagen.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionsred i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningsskyldighet mot stiftelsen.

Som en del av en revision enligt god revisionsred i Sverige använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Granskningen av förvaltningen grundar sig främst på revisionen av räkenskaperna. Vilka tillkommande granskningsåtgärder som utförs baseras på vår professionella bedömning med utgångspunkt i risk och väsentlighet. Det innebär att vi fokuserar granskningen på sådana åtgärder, områden och förhållanden som är väsentliga för verksamheten och där avsteg och överträdelser skulle ha särskild betydelse för stiftelsens situation. Vi går igenom och prövar fattade beslut, beslutsunderlag, vidtagna åtgärder och andra förhållanden som är relevanta för vårt uttalande.

Jönköping den 12 april 2019

Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB

Leif Göransson
Auktoriserad revisor

Mats Angslycke
Auktoriserad revisor

En förändrad värld där barns drömmar får liv

KONTAKTUPPGIFTER

Organisationsnummer 827500-4789
Besöksadress: Datorgatan 4, 561 33 Huskvarna
och Bergmossevägen 8, 574 53 Holsbybrunn
Tel 0383-46 74 50
E-post: info@erikshjalpen.se
www.erikshjalpen.se
Plusgiro: 90 09 28-3
och för OCR-betalningar 90 29 04-2
Bankgiro: 900-9283
Swish: 900 92 83

ERIKSHJÄLPEN